

XIX. évfolyam, 10. szám, 2016

AGRÁRPIACI JELENTÉSEK

TEJ ÉS TEJTERMÉKEK

**Tej és Tejtermékek
XIX. évfolyam, 10. szám, 2016**

Megjelenik havonta
2016. október 20.

Felelős szerkesztő
Dr. Stummer Ildikó

Szerző
Mándi-Nagy Dániel
mandi-nagy.daniel@aki.gov.hu

Kiadó
Agrárgazdasági Kutató Intézet
H-1093 Budapest, Zsil utca 3-5.
Postacím: H-1463 Budapest, Pf.: 944
Telefon: (+36 1) 476-6093
Fax: (+36 1) 217-8111
www.aki.gov.hu
aki@aki.gov.hu
https://pair.aki.gov.hu

ISSN 1418 2130

A Tej és Tejtermékek piaci jelentésén kívül kínáljuk még a Baromfi; Zöldség, Gyümölcs és Bor; Élőállat és Hús; Gabona és Ipari Növények piaci jelentéseket is.

A kiadványokkal kapcsolatban részletes felvilágosítást ad:
Publikációs Csoport
publikacio@aki.gov.hu
Telefon: (+36 1) 476-3060

Minden jog fenntartva. A kiadvány bármely részének sokszorosítása, adatainak bármilyen formában (nyomtatott vagy elektronikus) történő tárolása vagy továbbítása, illetőleg bármilyen elven működő adatbázis-kezelő segítségével történő felhasználása csak a kiadó előzetes írásbeli engedélyével történhet.

Tartalomjegyzék

Összefoglaló	3
Tejpiaci jelentés	3
Világ	4
Európai Unió.....	4
Magyarország	5
Agrárpolitikai hírek	6
Ábrák, táblázatok	7
Nyerstej.....	7
Tejtermékek	15
Tejfelvásárlás.....	22
Határidős jegyzések.....	27
Nemzetközi előrevetítések.....	31

Összefoglaló

Magyarországon a nyerstej országos termelői átlagára 72,28 forint/kilogramm volt 2016 szeptemberében. A zsírtartalom 0,06 százalékpontos, a fehérjetartalom 0,05 százalékpontos javulása és az alapár 4 százalékos növekedése miatt a nyerstej átlagára 6 százalékkal emelkedett szeptemberben az augusztuséhoz képest, ugyanakkor 5 százalékkal volt alacsonyabb az előző év azonos hónapjához viszonyítva. A nyerstej kiviteli ára a belpiaci árnál 26 százalékkal magasabb, 91,11 forint/kilogramm volt 2016 szeptemberében, egy hónap alatt 8 százalékkal emelkedett, az előző év azonos hónapját pedig 9 százalékkal haladta meg.

Az Európai Bizottság októberi előrejelzése szerint az EU tejfelvásárlása 2016 első félévében 3 százalékkal nőtt, míg a második félévben várhatóan 2 százalékkal csökken, így éves szinten 0,6 százalékkal haladhatja meg a 2015. évit. A tejfelvásárlás növekedésének legnagyobb részét Hollandia, Írország, Olaszország, Németország, Lengyelország és Dánia adhatja. Az EU tejfelvásárlása 2017 első hónapjaiban még elmaradhat az egy évvel korábbitól, de ezt követően az árak növekedésével együtt már meghaladhatja azt. Az elemzők ennek megfelelően jövőre a tejfelvásárlás 0,5 százalékos növekedését vetítik előre az ideihez viszonyítva.

A KSH adatai szerint Magyarország szarvasmarha-állománya 2 százalékkal, 832 ezer egyedre, a tehenek száma 3 százalékkal, 377 ezer egyedre nőtt, míg az előhasi üszőké 38 ezer egyeden stagnált 2016. június 1-jén az egy évvel korábbihoz viszonyítva. A tehenek 57 százalékát a tejhasznú (214 ezer egyed), 34 százalékát a húshasznú (130 ezer egyed), 9 százalékát a kettős hasznosítású (33 ezer egyed) fajták adták. A húshasznú tehenek száma egy év alatt 13 százalékkal, a tejhasznúaké 1 százalékkal nőtt, míg a kettős hasznosításúaké 17,5 százalékkal csökkent. A tejhasznú tehénállomány 83 százalékát gazdasági szervezetek (177 ezer egyed), 17 százalékát az egyéni gazdaságok (37 ezer egyed) tartották. A gazdasági szervezetek tejhasznú tehénállománya egy év alatt 1 százalékkal (1000 egyeddel) csökkent, míg az egyéni gazdaságoké 9 százalékkal (3000 egyeddel) nőtt.

Tejpiaci jelentés

Világ

A nyerstej termelői ára Új-Zélandon 26 százalékkal, az USA-ban 2 százalékkal nőtt, míg az Európai Unióban 15 százalékkal csökkent 2016 augusztusában az egy évvel korábbihoz képest. A világpiacon az ömlesztett vaj értékesítési ára (*FOB* Óceánia) 2016. 41. hetén a 19. hetinél 54 százalékkal, a teljes tejpore a 7. hetinél 47 százalékkal magasabb, a sovány tejpore a 39. héthez képest 2 százalékkal alacsonyabb volt, míg a *cheddar* sajté nem változott az előbbi összehasonlításban. Kína vaj- és vajolajimportja 35 százalékkal, a teljes tejpore 23 százalékkal nőtt, míg a sovány tejpore 2 százalékkal csökkent 2016 első nyolc hónapjában az előző év azonos időszakához viszonyítva.

Európai Unió

A nyerstej azonnali (spot) piaci ára Olaszországban a 2016. 18–42. hét közötti időszakban 90 százalékkal, Hollandiában 2016. 17–41. hete között 147 százalékkal nőtt. Hollandiában a nyerstej spot piaci ára áfa nélkül, szállítási költséggel 4,4 százalék zsírtartalomra vonatkozóan 42 euró/100 kilogramm volt október 12-én. Az olaszországi Veronában a nyerstej spot piaci ára október 17-én áfa nélkül, szállítási költséggel 41,75 euró/100 kilogramm, a Németországból és az Ausztriából származó 3,6 százalék zsírtartalmú nyerstejé 42,5 euró/100 kilogramm, a fölözötté 26 euró/100 kilogramm volt. Olaszországban, Lodi városában október 10-én a nyerstej spot piaci ára áfa nélkül, szállítási költséggel, 60 napos fizetési határidővel 40,5 euró/100 kilogramm, a 3,6 százalék zsírtartalmú, Franciaországból származó nyerstejé 39,25 euró/100 kilogramm, a Németországból származóé 42,75 euró/100 kilogramm, a fölözötté 25 euró/100 kilogramm volt.

A németországi Élelmiszer-gazdasági Kutató Központ (*ife*) havi rendszerességgel közzéteszi a nyerstej alapanyagértékét 4,0 százalék zsír- és 3,4 százalék fehérje-beltartalomra vonatkozóan. Az alapanyagérték tükrözi a nyerstej összetevőinek (zsír, fehérje) árát, amelyet a hannoveri és a kempteni árutőzsdé vaj- és soványtejpore-jegyzései alapján határoznak meg. A zsírérték 41 százalékkal, a fehérjeérték 23 százalékkal nőtt,

így az alapanyagérték 32 százalékkal volt magasabb 2016 szeptemberében az előző év azonos hónapjához képest.

Németországban az ömlesztett vaj és a sovány tejpore értékesítési árának növekedése megállt az előbbi a 2016. 37–42. hét, az utóbbi a 2016. 40–42. hét között nem változott. A kempteni árutőzsdén a 25 kilogrammos kiszerelésű ömlesztett vaj értékesítési ára 435 euró/100 kilogramm, a 25 kilogrammos kiszerelésű zsákos, élelmezési célú (intervenciós minőségű) sovány tejpore 211,5 euró/100 kilogramm volt a . hetén. Az intervenciós árszintnél az ömlesztett vaj ára 96 százalékkal, a sovány tejpore 21 százalékkal magasabb volt a vizsgált héten.

Az Európai Bizottság adatai szerint vajból továbbra sem érkezett intervenciós felajánlás, ellenben sovány tejporeból 2016. január 1-je és október 16-a között már 334 551 tonna került intervenciós raktárakba. A vaj magántárolási felajánlása 2016. január 4-e és szeptember 30-a között 143 587 tonna, a sovány tejpore 2016. január 1-e és október 16-a között 75 350 tonna volt. A sajt magántárolási támogatására 2016. január 1-e és szeptember 30-a között 52 950 tonna kérelem érkezett. A vaj magántárolási készlete 2016. augusztus végén 96 920 tonna, a sovány tejpore 64 856 tonna, a sajté 22 587 tonna, a sovány tejpore intervenciós készlete 352 272 tonna volt, míg a vaj intervenciós készlete továbbra is üres maradt. A sovány tejpore termelésének 28 százalékát intervenciós raktárakba, a sovány tejpore és a vaj egyaránt 3 százalékát magántárolási raktárakba ajánlották fel az év első nyolc hónapjában.

Az Európai Bizottság októberi előrevetítése szerint az EU tejfelvásárlása 2016 első félévében 3 százalékkal nőtt, míg a második félévben várhatóan 2 százalékkal csökken, így éves szinten 0,6 százalékkal haladhatja meg a 2015. évit. A tejfelvásárlás növekedésének legnagyobb részét Hollandia, Írország, Olaszország, Németország, Lengyelország és Dánia adhatja. Az EU tejfelvásárlása 2017 első hónapjaiban még elmaradhat az egy évvel korábbtól, de ezt követően az árak növekedésével együtt már meghaladhatja azt. Az elemzők ennek megfelelően jövőre a tejfelvásárlás 0,5 százalékos növekedését vetítik előre az ideihez viszonyítva.

Az EU soványtejpore-exportja az év első hét hónapjában 17 százalékkal maradt el az előző évitől, de az év

hátralévő részében már növekedhet, így összességében a 2016. évi export várhatóan 10 százalékkal lesz alacsonyabb a 2015. évi 621 ezer tonnánál. A sajt termelése bővíthet jövőre, ezért kevesebb tejből gyárthatnak sovány tejpport. A sovány tejpport termelése 2017-ben 1,5 millió tonna lehet, ami a 2016. évinél 6 százalékkal kevesebb. A sajt kivitele 2017-ben 18 százalékkal, 733 000 tonnás rekordszintre emelkedhet. A belpiaci fogyasztás tovább bővíthet. A készletnövekedés fele április–június időszakban következett be, szeptember 12-én már megállt a sovány tejpport készletének növekedése. A tejfelvásárlás lassulásával és az árak emelkedésével nem várható az intervenciós készletek további növekedése az év hátralévő hónapjaiban. A sovány tejpport kínálatának csökkenése és a bővülő kereslet miatt várhatóan nem nő a készlet 2017-ben sem.

Az EU-ban a teljes tejpport termelése 5 százalékkal emelkedett az év első hét hónapjában az előző év hasonló időszakához képest, amit az erőteljes első negyedévi növekedés és a 2015. évi nagyon alacsony termelési szint okozott. Az idén a termelés várhatóan nem változik, míg az export 2 százalékkal bővül az egy évvel korábbihoz képest.

Az EU vajtermelése közel 9 százalékkal nőtt az év első hét hónapjában az előző évihez viszonyítva, mivel a belpiaci felhasználás emelkedett és a világpiaci kereslet 12 százalékkal nőtt. Az EU vajtermelése 2016-ban várhatóan 3 százalékkal, exportja 25 százalékkal, belpiaci felhasználása 2 százalékkal haladhatja meg a 2015. évit.

Az EU-ban a sajt termelése 2,3 százalékkal nőtt az év első hét hónapjában az előző év azonos időszakához képest. Az év második felében a termelés növekedése a tejkínálat csökkenésével előreláthatólag lelassul, így 2016 egészében 1 százalékkal lehet több a sajt előállítása. A sajt exportja 2016-ban 9 százalékkal haladhatja meg a 2015. évit, így visszatér a 2013. évi szintre, amikor még az EU sajtexportjának 30 százaléka Oroszországba irányult. A belpiaci felhasználás várhatóan tovább emelkedik, az egy főre jutó fogyasztás 2016-ban elérheti a 17,6 kilogrammot. A kereskedelemben az eladások elsősorban Franciaországban, Németországban és Olaszországban haladhatják meg a 2015. évit.

Az EU folyadéktej-fogyasztása 2 százalékkal csökkent az év első hét hónapjában, míg az export közel 40 százalékkal nőtt. A kivitel bővülése nem egyenlítette ki a fogyasztás csökkenését, így a folyadéktej termelése

1,1 százalékkal mérséklődött. Az export növekedése lelassulhat az év hátralévő hónapjaiban, így 2016-ban a kivitel 30 százalékkal haladhatja meg a 2015. évit.

Magyarország

Magyarországon a nyerstej országos termelői átlagára 72,28 forint/kilogramm volt 2016 szeptemberében. A zsirtartalom 0,06 százalékpontos, a fehérjetartalom 0,05 százalékpontos javulása és az alapár 4 százalékos növekedése miatt a nyerstej átlagára 6 százalékkal emelkedett szeptemberben az augusztuséhoz képest, ugyanakkor 5 százalékkal volt alacsonyabb az előző év azonos hónapjához viszonyítva. A nyerstej felvásárlása 1 százalékkal volt magasabb a 2015. szeptemberinél, egy hónap alatt viszont 6 százalékkal csökkent.

Magyarországon a nyerstej kiviteli ára a belpiaci áránál 26 százalékkal magasabb, 91,11 forint/kilogramm volt 2016 szeptemberében, egy hónap alatt 8 százalékkal emelkedett, az előző év azonos hónapját pedig 9 százalékkal haladta meg. Az AKI PÁIR adatai szerint a nyerstej kiszállítása 37 százalékkal csökkent szeptemberben az előző év azonos hónapjához viszonyítva, ezen belül a termelők és a kereskedők 28 százalékkal, a feldolgozók pedig 50 százalékkal kevesebb nyerstejet exportáltak. A termelők és a kereskedők nyerstejkivitele 122 százalékkal haladta meg a feldolgozókét a vizsgált hónapban.

Az AKI PÁIR adatai szerint a hazai előállítású trappista sajt és a 2,8 százalékos zsirtartalmú dobozos tartós tej feldolgozói értékesítési ára egyaránt 2 százalékkal nőtt, míg a 2,8 százalékos zsirtartalmú dobozos friss tejé 1 százalékkal, a tejfölé 3 százalékkal, az adagolt vajé 6 százalékkal, a tehéntúróé 7 százalékkal csökkent 2016 szeptemberében az előző év azonos hónapjához képest. A KSH adatai szerint a trappista sajt fogyasztói ára 1 százalékkal magasabb, míg a 2,8 százalékos zsirtartalmú friss tejé 1 százalékkal alacsonyabb volt ugyanebben az összehasonlításban.

A KSH adatai szerint Magyarország szarvasmarhaállománya 2 százalékkal, 832 ezer egyedre, a tehének száma 3 százalékkal, 377 ezer egyedre nőtt, míg az előhasi üszöké 38 ezer egyedden stagnált 2016. június 1-jén az egy évvel korábbihoz viszonyítva. A tehénállomány 46 százalékát az Alföldön, 36 százalékát a Dunántúlon, 11 százalékát Észak-Magyarországon, 7 százalékát Közép-Magyarországon tartották. A tehének 57 százalékát a tejhasznú (214 ezer egyed), 34 százalékát a húshasznú

(130 ezer egyed), 9 százalékát a kettős hasznosítású (33 ezer egyed) fajták adták. A húshasznú tehének száma egy év alatt 13 százalékkal, a tejhasznúaké 1 százalékkal nőtt, míg a kettős hasznosításúaké 17,5 százalékkal csökkent. A tejhasznú tehénállomány 83 százalé-

kát gazdasági szervezetek (177 ezer egyed), 17 százalékát az egyéni gazdaságok (37 ezer egyed) tartották. A gazdasági szervezetek tejhasznú tehénállománya egy év alatt 1 százalékkal (1000 egyeddel) csökkent, míg az egyéni gazdaságoké 9 százalékkal (3000 egyeddel) nőtt.

Agrárpolitikai hírek

- A Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal 86/2016. (IX. 29.) számú közleménye szerint a sovány tejpor rögzített áron történő felvásárlására kérelmet benyújtani 2016. december 31-ig lehet. A módosítás szükségességét a Bizottság 2016. szeptember 8-i a tej- és tejtermékágazatban a sovány tejpor tekintetében a 2016. évi állami intervenciós időszak meghosszabbítása és a 2017. évi állami intervenciós időszak előhozatala indokolja, amely a tej- és tejtermékágazatot érintő ideiglenes rendkívüli intézkedésként rendelkezik a sovány tejporra vonatkozó állami intervenciós felvásárlási kérelem beadási időszakának meghosszabbításáról.

- A Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal 82/2016. (IX. 21.) számú közleménye szerint a sovány tejporra magántárolási kérelmet benyújtani 2017. február 28-ig lehet. A sovány tejpor magántárolási támogatási időszaka meghosszabbításának szükségességét a Bizottság 2016. szeptember 8-i 2016/1619 végrehajtási rendelete indokolja.

- A Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal 85/2016. (IX. 28.) számú közleménye szerint az óvoda- és iskolatejprogramban a kérelmező a 2016/2017. tanévre támogatást a szállítási szerződésben a támogatás előfinanszírozását vállaló szerződő fél, vagyis a nevelés-oktatási intézmény fenntartója vagy a termékek szállítója igényelheti. A kérelmező köteles a 2016. augusztus 31-ét követően megkötött új szállítási szerződéseit és a szállítási szerződések jóváhagyása iránti kérelmét, valamint a csatolandó egyéb dokumentumokat 2016. október 1. és október 14. között megküldeni az MVH részére. Az MVH az új szállítási szerződések jóváhagyása iránti kérelem tárgyában legkésőbb 2016. december 15-ig döntést hoz.

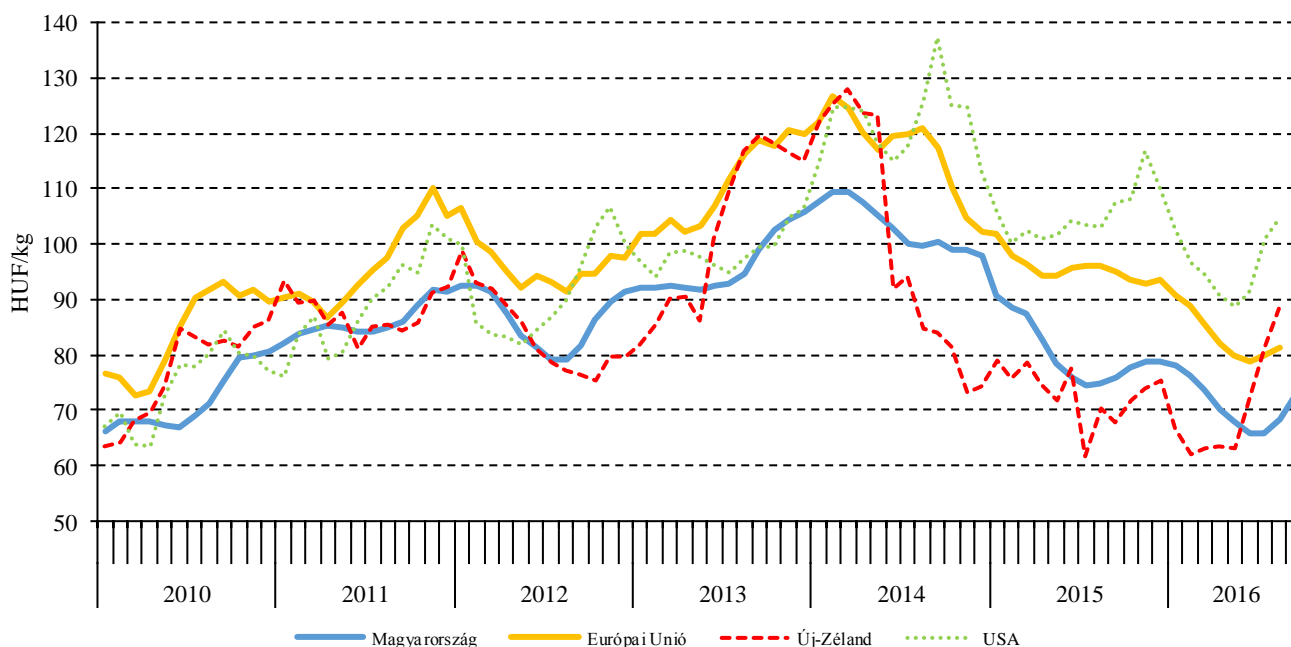
- A Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal 81/2016 (IX. 16.) számú közleménye szerint a mezőgazdasági termelőknek a megtermelt és felvásárló felé beszállított tejmenyiség meghatározott időszakban, il-

letve meghatározott mértékben történő csökkentése érdekében támogatás nyújtható. A támogatás alapjául szolgáló tejmenyiség a 2015. szeptember és 2016. március között választott 3 hónapos időszak alatt felvásárlónak értékesített tejmenyiség és a 2016. szeptember és 2017. március közötti azonos 3 hónapos időszakban felvásárlónak értékesített tejmenyiség különbözete. A minimálisan kérelmezhető, a támogatás alapját képező felvásárlónak értékesített tejmenyiség-csökkentés 1500 kilogramm lehet, és a támogatható tejmenyiség-csökkentés nem lehet több, mint a referencia-időszakban értékesített tejmenyiség 50 százaléka. A támogatás mértéke 14 euró/100 kilogramm a referencia- és a csökkentési időszakban leszállított nyerstej különbözetére vonatkozóan. Amennyiben azonban a bejelentett támogatás iránti kérelmekben megjelölt összesített mennyiség uniós szinten meghaladná a bizottsági rendeletben említett összmennyiséget (150 millió euró értéknek megfelelő mennyiségű tehéntejszállítmány-csökkentés), akkor a Bizottság egy odaítélési együtthattót határoz meg, amelyet a tagállamok alkalmaznak a támogatás iránti kérelmekben megjelölt mennyiségekre. A támogatási kérelem benyújtási határideje a 2016. október 1. – 2016. december 31. csökkentési időszakra 2016. szeptember 21. 12:00 óra, a 2016. november 1. – 2017. január 31. csökkentési időszakra 2016. október 12. 12:00 óra, a 2016. december 1. – 2017. február 28. csökkentési időszakra 2016. november 9. 12:00 óra, a 2017. január 1. – 2017. március 31. csökkentési időszakra 2016. december 7. 12:00 óra. A támogatás csak egy csökkentési időszakra igényelhető, kivéve az első csökkentési időszakra történő igénylés esetében, mert ebben az esetben a negyedik csökkentési időszakra újabb támogatási kérelem benyújtására van lehetőség. A csökkentési időszak utolsó napjától számított 45 napon belül lehet kifizetési kérelmet benyújtani, ami alapján a kérelem jóváhagyása esetében a támogatási összeg kifizetésre kerül.

Ábrák, táblázatok

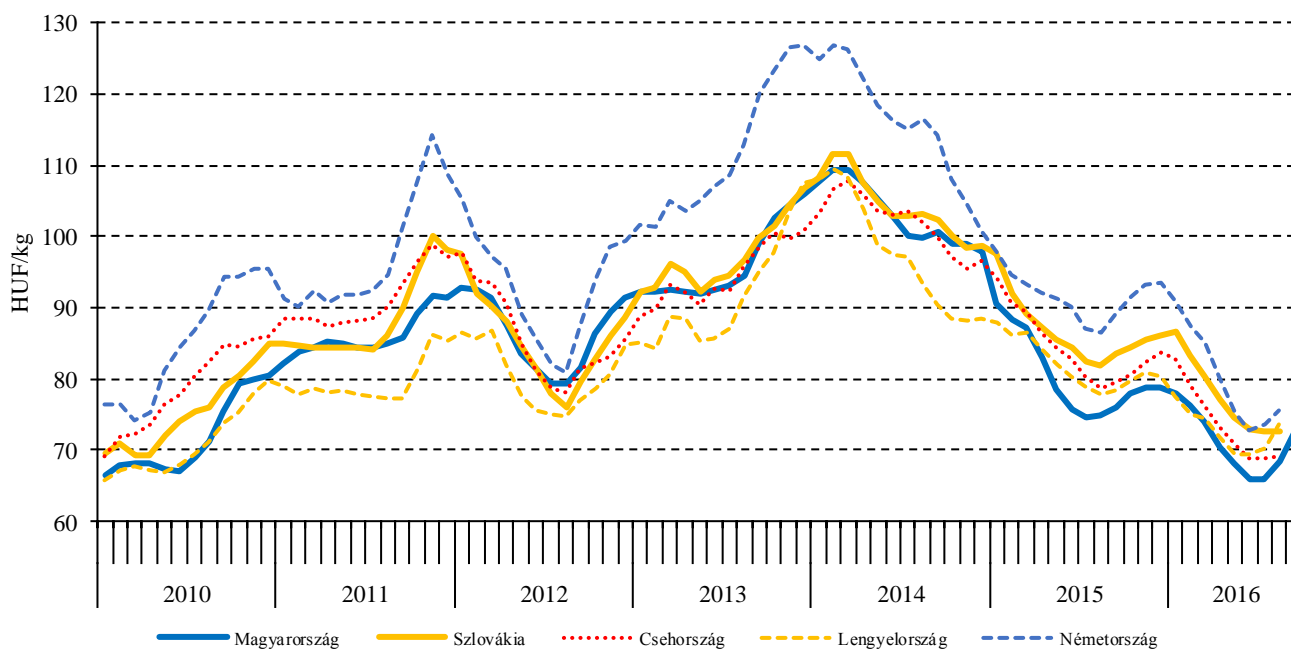
Nyerstej

1. ábra: A nyerstej havi termelői árának alakulása a világon (2010-2016)

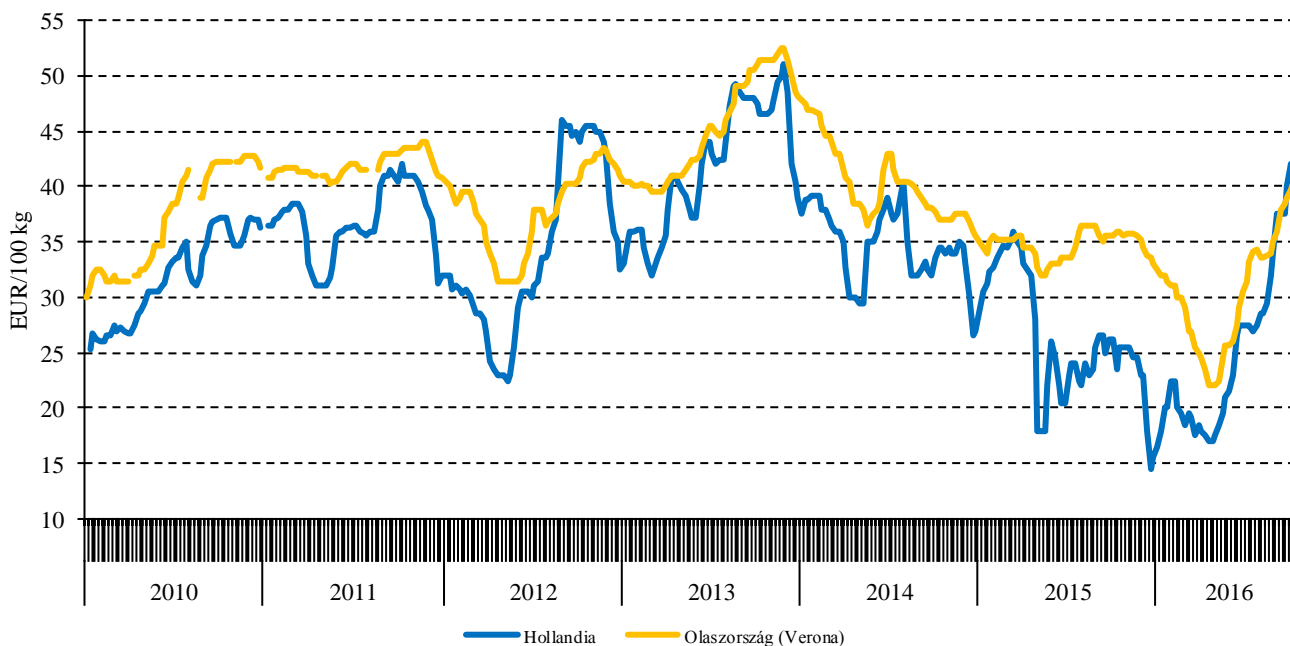
Forrás: AKI PÁIR, LTO, USDA

2. ábra: A nyerstej havi termelői ára néhány európai országban (2010-2016)

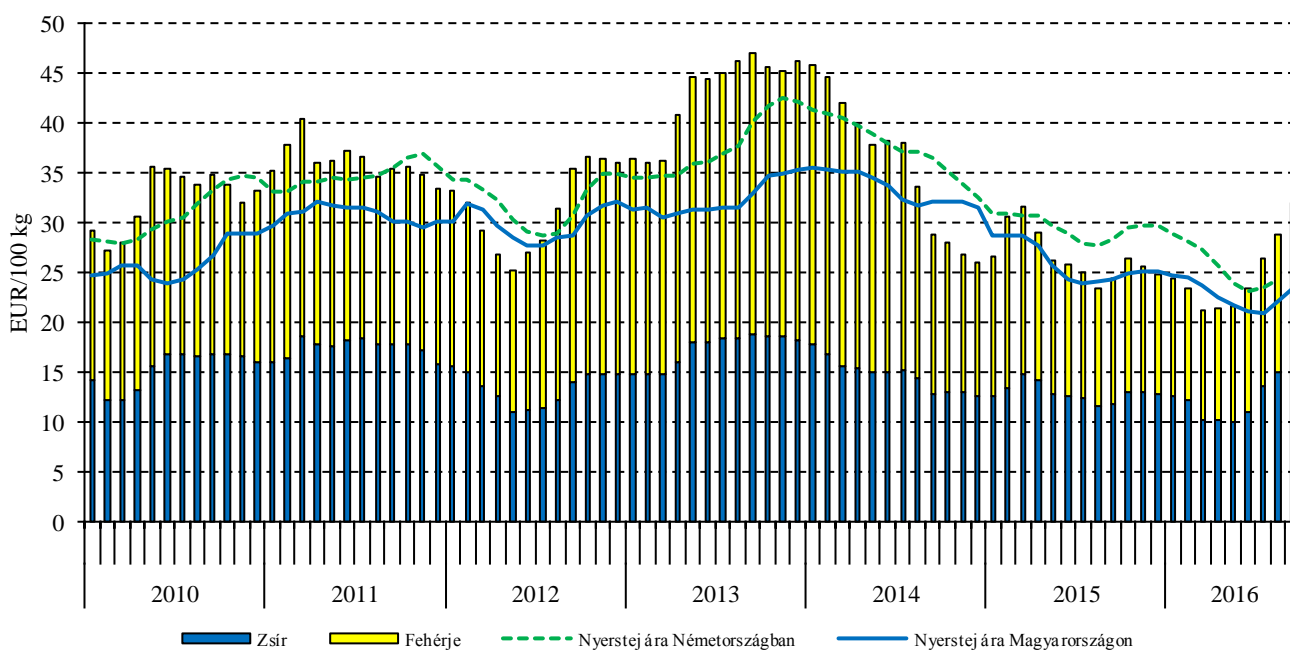
Forrás: AKI PÁIR, PPA ATIS, MZCR, GUS, BLE-BMELV-Európai Bizottság

3. ábra: A nyerstej heti azonnali (spot) piaci ára Olaszországban és Hollandiában (2010-2016)

Forrás: CCIAA di Verona, DCA-Markt

4. ábra: A nyerstej havi alapanyagértéke és ára Németországban, a nyerstej ára Magyarországon (2010-2016)

Forrás: ife, BLE-BMELV, Európai Bizottság, AKI PÁIR

1. táblázat: **A nyerstej termelői ára^{a)} Magyarországon**

	2015. IX.	2016. VIII.	2016. IX.	2016. IX./ 2015. IX. (százalék)	2016. IX./ 2016. VIII. (százalék)
Alapár (HUF/kg)	74,31	66,15	68,63	92,36	103,75
Felvásárlás (tonna)	88 700	95 047	89 779	101,22	94,46
Átlagár (HUF/kg)	75,89	68,46	72,28	95,24	105,59
Fehérje (százalék)	3,30	3,28	3,33	100,84	101,45
Zsír (százalék)	3,62	3,68	3,74	103,21	101,55

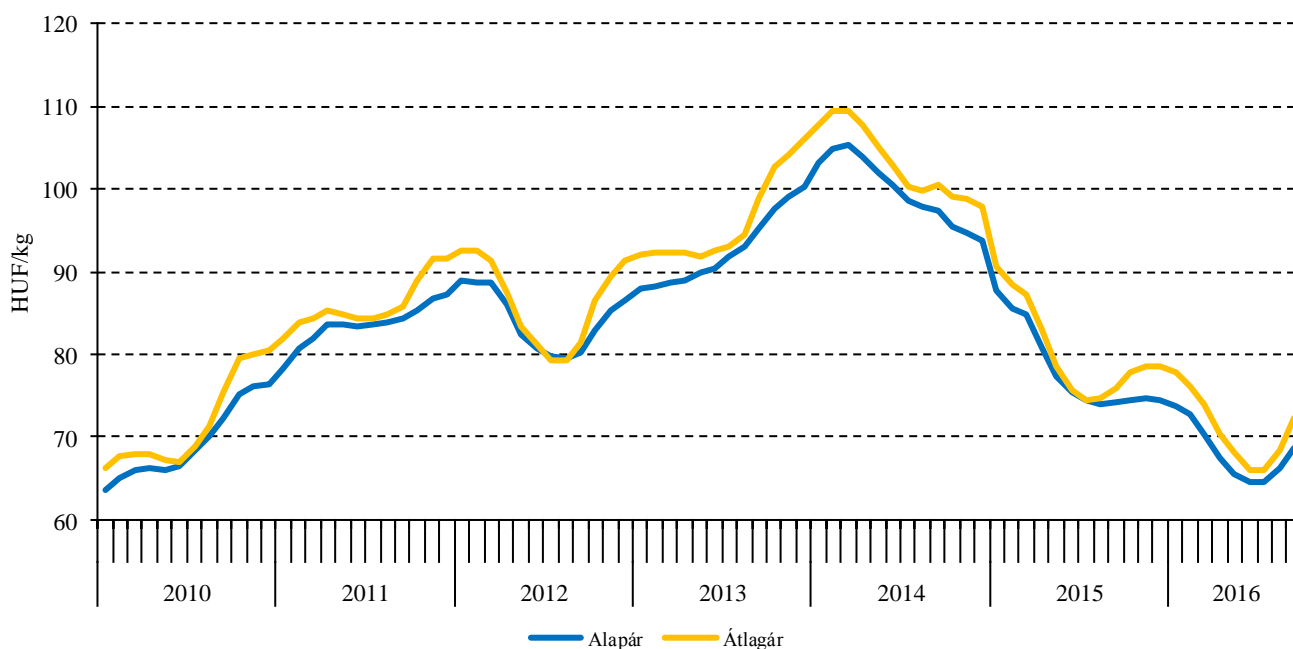
^{a)} A nyerstej ára valós beltartalmi értékekre és összes minőségi kategóriára vonatkozik.
Forrás: AKI PÁIR

2. táblázat: **A nyerstej kiviteli ára^{a)} Magyarországon**

	2015. IX.	2016. VIII.	2016. IX.	2016. IX./ 2015. IX. (százalék)	2016. IX./ 2016. VIII. (százalék)
Mennyiség (tonna)	15 288	12 067	9 703	63,47	80,41
Átlagár (HUF/kg)	83,78	84,40	91,11	108,75	107,95
Fehérje (százalék)	3,21	3,25	3,21	99,94	98,86
Zsír (százalék)	3,60	3,65	3,72	103,52	101,95

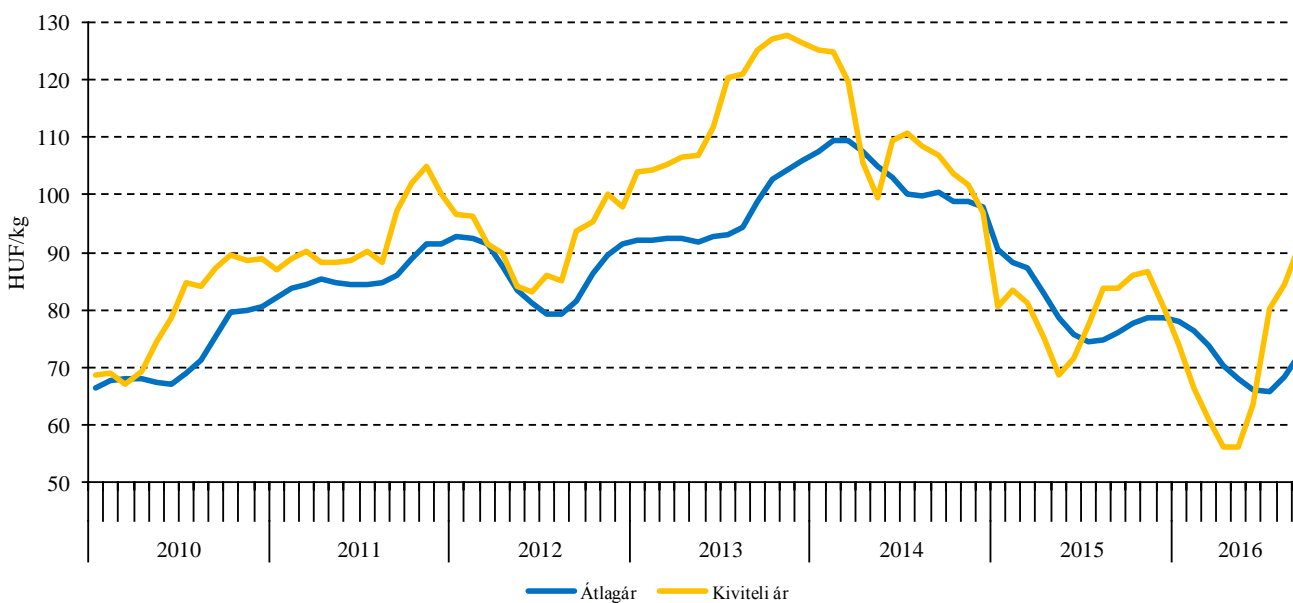
^{a)} A nyerstej ára valós beltartalmi értékekre és teljes tejre vonatkozik.
Forrás: AKI PÁIR

5. ábra: A nyerstej országos havi termelői alap- és átlagára^{a)} Magyarországon (2010-2016)

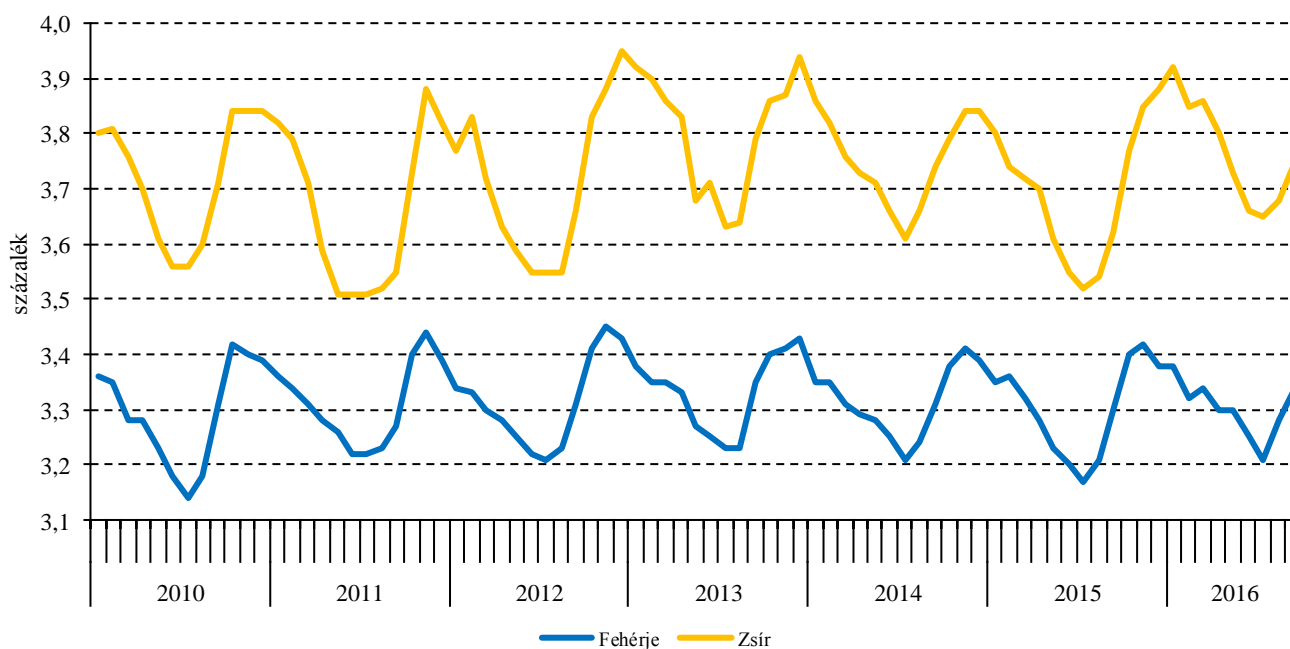

^{a)} A nyerstej valós beltartalmi értékekre és összes minőségi kategóriára vonatkozik.
 Forrás: AKI PÁIR

6. ábra: A nyerstej havi termelői átlagára^{a)} és kiviteli ára Magyarországon (2010-2016)

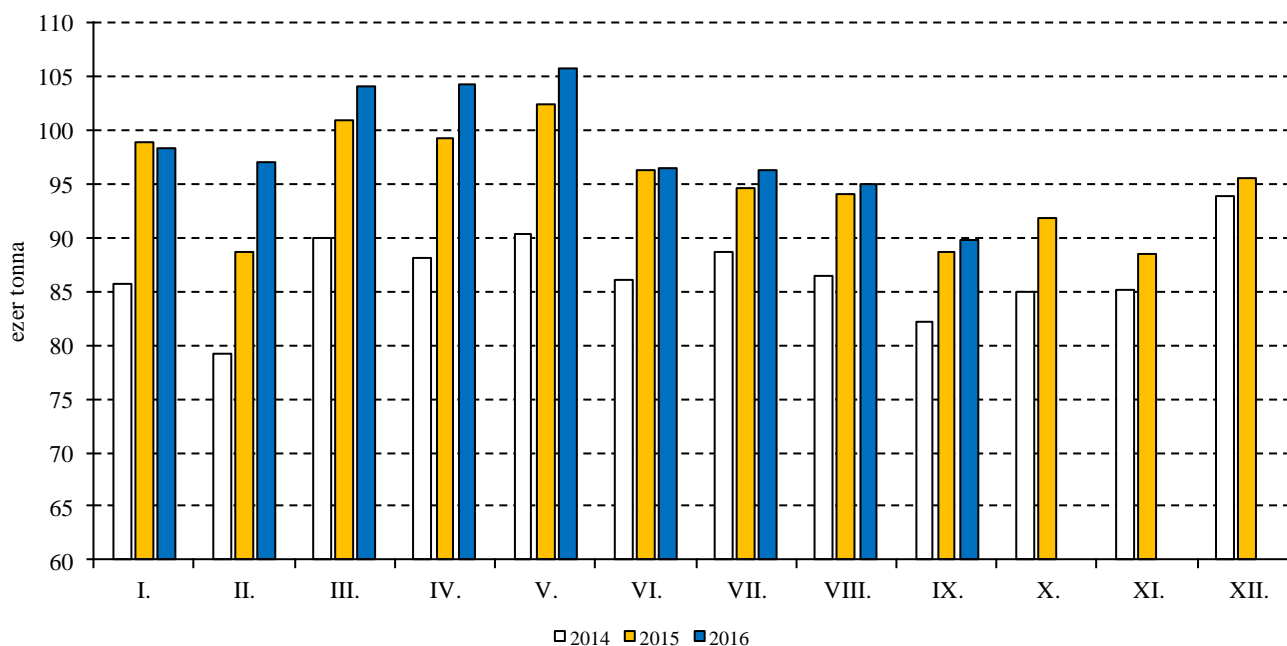

^{a)} A nyerstej ára valós beltartalmi értékekre és összes minőségi kategóriára vonatkozik.
 Forrás: AKI PÁIR

7. ábra: A nyerstej havi beltartalma^{a)} Magyarországon (2010-2016)

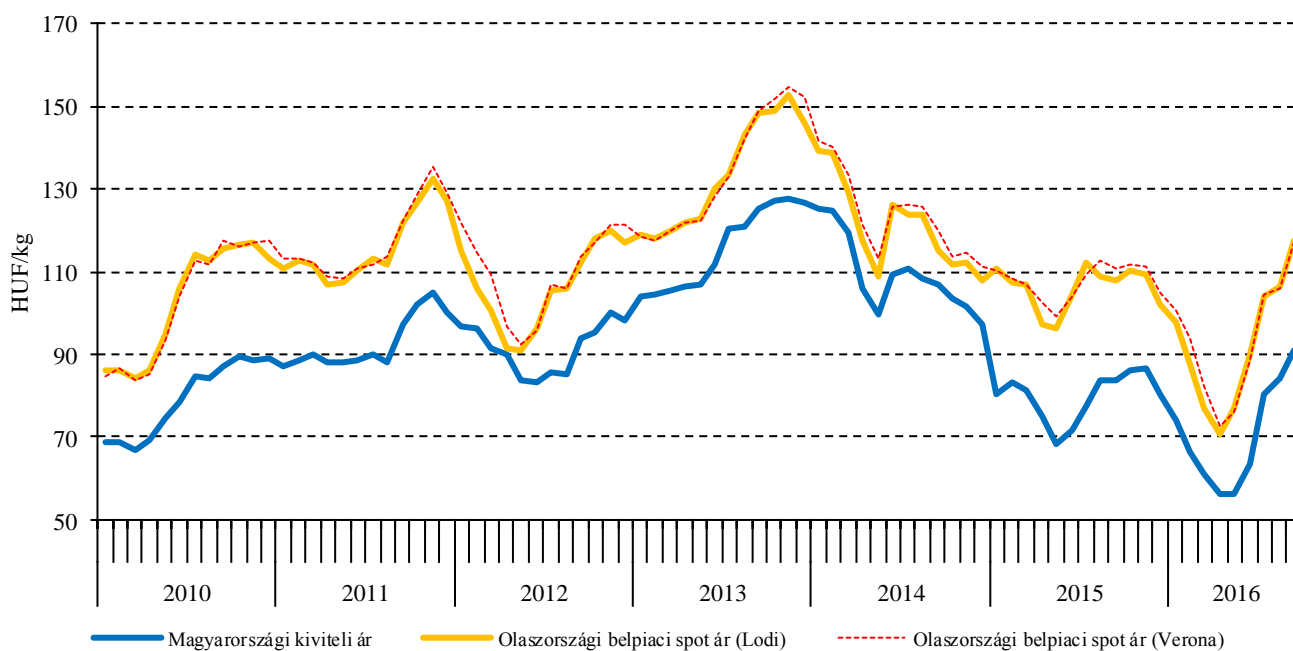
^{a)} A nyerstej beltartalma összes minőségi kategóriára vonatkozik.
Forrás: AKI PÁIR

8. ábra: A felvásárolt nyerstej havi mennyisége Magyarországon (2014-2016)

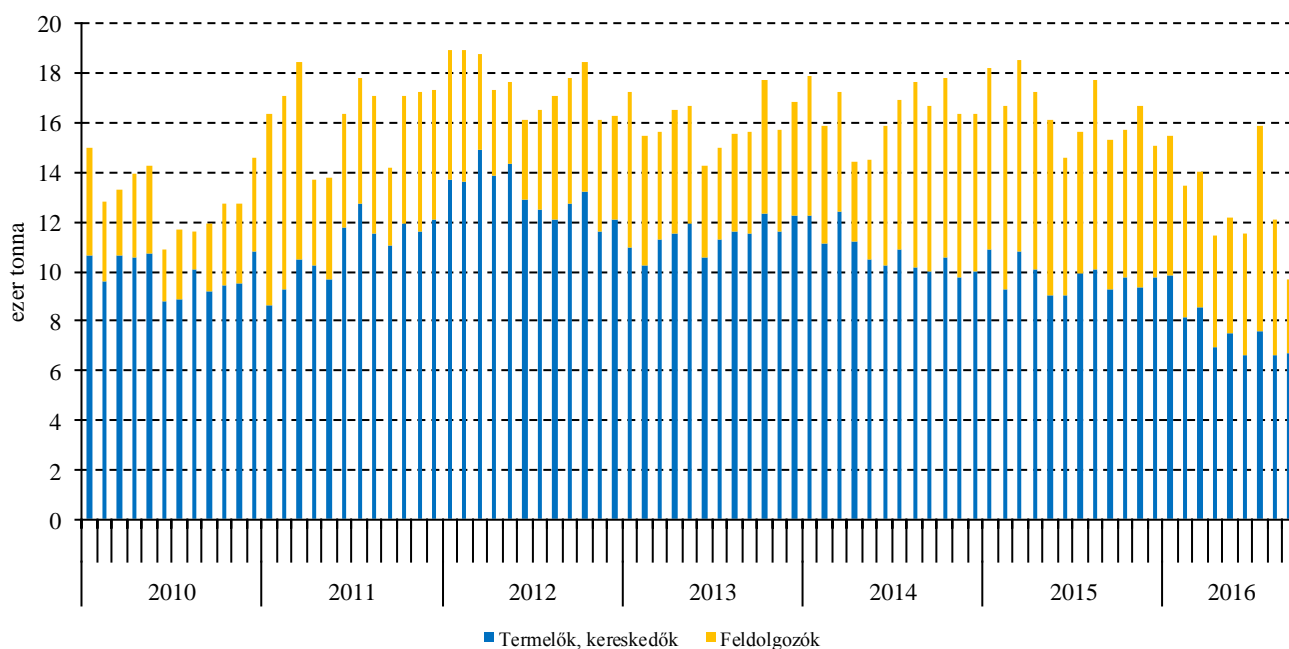
Forrás: AKI PÁIR

9. ábra: A teljes nyerstej havi kiviteli ára Magyarországon és a nyerstej ára Olaszországban (2010-2016)

Forrás: AKI PÁIR, CCIAA di Lodi, CCIAA di Verona

10. ábra: A termelők, a kereskedők és a feldolgozók havi nyerstejkivitele Magyarországon (2010-2016)

Forrás: AKI PÁIR

3. táblázat: A nyerstej ára az Európai Unióban (2016. október 5-ig beérkezett adatok)

	2015. VIII.		2016. VII.		2016. VIII.		2016. VIII./ 2015. VIII. (százalék)	2016. VIII./ 2016. VII. (százalék)
	EUR/100 kg	HUF/kg	EUR/100 kg	HUF/kg	EUR/100 kg	HUF/kg		
Ausztria	32,04	99,77	29,37	92,37	29,90 ^{a)}	92,80	93,01	100,47
Belgium	27,21	84,73	22,12	69,57	25,11	77,93	91,97	112,02
Dánia	29,92	93,17	26,08	82,02	26,21	81,34	87,30	99,17
Egyesült Királyság	31,66	98,59	23,55 ^{a)}	74,07	23,79 ^{b)}	73,83	74,89	99,68
Finnország	36,80	114,60	35,50	111,65	35,77	111,01	96,87	99,43
Franciaország	33,77	102,05	28,51	89,67	29,42	91,31	89,48	101,83
Görögország	41,58	129,48	37,52	118,01	37,89	117,59	90,82	99,64
Hollandia	28,50	88,75	25,00	78,63	25,00	77,59	87,43	98,68
Írország	27,97	87,10	24,47	76,96	27,00 ^{a)}	83,80	96,21	108,89
Luxemburg	28,48	88,69	24,72	77,75	25,07	77,81	87,73	100,08
Németország	27,77	86,48	23,42	73,66	24,30	75,42	87,21	102,39
Olaszország	34,24	106,62	30,63	96,34	30,63 ^{a)}	95,06	89,16	98,67
Portugália	28,18	87,75	26,98	84,86	26,84	83,30	94,93	98,16
Spanyolország	29,03	90,40	27,77	87,34	28,16 ^{a)}	87,40	96,68	100,07
Svédország	29,76	92,67	27,24	85,67	28,35	87,99	94,95	102,71
Ciprus	54,97	171,18	54,97	172,89	54,85	170,23	99,45	98,46
Csehország	25,32	78,85	21,96	69,07	22,34	69,33	87,93	100,38
Észtország	22,36	69,63	20,04	63,03	20,75	64,40	92,49	102,17
Lengyelország	26,54	82,65	23,29	73,25	24,95	77,43	93,68	105,71
Lettország	20,40	63,53	17,71	55,70	18,64	57,85	91,06	103,86
Litvánia	19,08	59,42	16,92	53,22	17,86	55,43	93,29	104,15
Magyarország	24,03	74,81	20,96	65,90	22,07	68,46	91,51	103,88
Málta	48,20	150,10	45,82	144,11	46,30	143,70	95,74	99,72
Szlovákia	26,25	81,74	23,12	72,72	23,39	72,59	88,81	99,82
Szlovénia	27,36	85,20	23,34	73,41	24,15	74,95	87,97	102,10
Bulgária	27,22	84,76	25,03	78,72	25,88	80,32	94,76	102,03
Románia	24,21	75,39	22,67	71,30	23,59	73,21	97,11	102,68
Horvátország	31,05	96,69	27,89	87,72	28,37	88,05	91,06	100,38
EU-28	29,86	92,98	25,63	80,61	26,40	81,93	88,12	101,64

^{a)} A tagállam becslése.

^{b)} Az Európai Bizottság (DG-AGRI C3) becslése.

^{c)} Az LTO becslése.

Megjegyzés: A nyerstej ára valós beltartalmi értékekre vonatkozik. Átszámítva az MNB hivatalos középárfolyamán.

Forrás: AKI PÁIR, Európai Bizottság

4. táblázat: A nyerstej ára a harmadik országokban

Ország	2015. VIII.		2016. VII.		2016. VIII.		2016. VIII./ 2015. VIII. (százalék)	2016. VIII./ 2016. VII. (százalék)
	EUR/100 kg	HUF/kg	EUR/100 kg	HUF/kg	EUR/100 kg	HUF/kg		
Argentína	28,66	92,57	24,64	79,36	25,13	80,30	87,67	101,99
Brazília	26,91	84,04	40,15	126,27	45,68	141,87	169,72	113,78
Japán	73,80	229,90	88,24	277,82	89,70	278,39	121,54	101,65
Svájc	58,36	181,59	56,34	177,20	–	–	–	–
Új-Zéland	22,58	70,31	25,96	81,65	28,46	88,33	126,04	109,63
USA	33,10	103,15	32,11	101,02	33,67	104,53	101,73	104,86

Megjegyzés: Új-Zéland 4,2 százalék zsír-, 3,4 százalék fehérje-, USA 3,7 százalék zsírtartalom. Átszámítva az MNB és az ECB hivatalos középárfolyamán.
Forrás: SAGPyA, CEPEA, JSB, BLW, LTO, USDA

5. táblázat: A nyerstej ára^{a)} az Európai Unió meghatározó tejfeldolgozóinál

Ország	Feldolgozó	2015. VIII.	2016. VII.	2016. VIII.	EUR/100 kg	
					2016. VIII./ 2015. VIII. (százalék)	2016. VIII./ 2016. VII. (százalék)
Belgium	Milcobel	28,49	22,27	25,01	87,79	112,30
Németország	Müller (Leppersdorf)	26,87	23,65	24,64	91,70	104,19
Németország	DMK	26,18	20,24	20,24	77,31	100,00
Dánia	Arla Foods	27,92	24,51	24,51	87,79	100,00
Finnország	Hämeenlinnan Osuusmeijeri	39,72	–	–	–	–
Franciaország	Savencia (Basse Normandie)	34,98	28,86	28,86	82,50	100,00
Franciaország	Danone (Pas de Calais)	37,36	31,55	30,98	82,92	98,19
Franciaország	Lactalis (Pays de la Loire)	33,23	27,48	29,87	89,89	108,70
Franciaország	Sodiaal (Pas de Calais)	35,91	28,96	30,41	84,68	105,01
Nagy-Britannia	Dairy Crest (Davidstow)	35,24	24,50	24,09	68,36	98,33
Nagy-Britannia	First Milk	27,00	–	–	–	–
Írország	Dairygold	–	24,04	25,04	–	104,16
Írország	Glanbia	24,98	21,02	23,00	92,07	109,42
Írország	Kerry Agribusiness	26,52	22,93	25,34	95,55	110,51
Olaszország	Granarolo (North)	38,29	36,35	36,35	94,93	100,00
Hollandia	DOC Cheese	24,19	20,25	20,25	83,71	100,00
Hollandia	FrieslancCampina	27,71	24,24	24,24	87,48	100,00
EU átlag	–	30,91	25,39	26,19	84,73	103,15

^{a)} Adó nélkül, 4,2 százalék zsír- és 3,4 százalék fehérjetartalomra vonatkozóan, csíraszám 24 999 és szomatikus sejtszám 249 999.
Forrás: LTO

Tejtermékek

6. táblázat: A folyadéktej feldolgozói értékesítési ára Magyarországon

Megnevezés	2015. IX.	2016. VIII.	2016. IX.	HUF/liter	
				2016. IX./ 2015. IX. (százalék)	2016. IX./ 2016. VIII. (százalék)
Polytej, 2,8 százalék zsírtartalom	125,63	111,70	118,80	94,56	106,36
Dobozos tej, 2,8 százalék zsírtartalom	139,02	133,55	138,82	99,86	103,95
Dobozos tartós tej, 2,8 százalék zsírtartalom	142,68	138,41	145,13	101,71	104,85
Dobozos tartós tej, 1,5 százalék zsírtartalom	110,99	108,79	115,70	104,24	106,35

Forrás: AKI PÁIR

7. táblázat: A tejtermékek feldolgozói értékesítési ára Magyarországon

Megnevezés	2015. IX.	2016. VIII.	2016. IX.	HUF/kg	
				2016. IX./ 2015. IX. (százalék)	2016. IX./ 2016. VIII. (százalék)
Adagolt vaj	1 284,45	1 175,97	1 212,58	94,40	103,11
Natúr vajkrém	796,41	794,68	792,46	99,50	99,72
Tehéntúró	581,74	517,81	539,71	92,78	104,23
Tejföl	364,96	342,45	354,14	97,04	103,42
Natúr joghurt	231,57	216,34	218,65	94,42	101,07
Gyümölcsös joghurt	321,66	327,62	331,35	103,01	101,14
Kefír	232,56	220,96	223,70	96,19	101,24
Trappista sajt	958,04	928,98	974,38	101,71	104,89
Ömlesztett sajt	1 021,37	1 029,84	993,82	97,30	96,50

Forrás: AKI PÁIR

8. táblázat: Magyarország tejtermék-külkereskedelmének mennyisége

Megnevezés	tonna					
	2015. I-VII.		2016. I-VII.		2016. I-VII./2015. I-VII. (százalék)	
	import	export	import	export	import	export
0401 Tej és tejszín ^{a)}	71 216	266 730	54 311	227 054	76,26	85,12
0402 Tej és tejszín ^{b)}	4 465	166	5 240	73	117,35	44,25
0403 Kefir, joghurt	26 850	1 648	31 260	2 076	116,42	125,93
0404 Tejsavó	5 090	20 605	4 719	20 440	92,72	99,20
0405 Vaj és vajkrém	4 195	492	4 360	539	103,92	109,54
0406 Sajt és túró	29 744	13 755	35 040	16 510	117,80	120,02

^{a)} Nem sűrítve, nem édesítve.

^{b)} Sűrítve vagy édesítve.

Forrás: KSH

9. táblázat: Magyarország tejtermék-külkereskedelmének értéke

Megnevezés	ezer HUF					
	2015. I-VII.		2016. I-VII.		2016. I-VII./2015. I-VII. (százalék)	
	import	export	import	export	import	export
0401 Tej és tejszín ^{a)}	10 805 987	24 857 673	8 135 954	19 964 961	75,29	80,32
0402 Tej és tejszín ^{b)}	2 774 705	138 745	2 939 175	64 158	105,93	46,24
0403 Kefir, joghurt	8 223 459	604 649	9 283 814	726 727	112,89	120,19
0404 Tejsavó	2 279 571	3 496 805	1 940 901	5 950 679	85,14	170,17
0405 Vaj és vajkrém	4 363 493	431 570	4 131 504	409 652	94,68	94,92
0406 Sajt és túró	26 175 354	17 075 189	28 251 011	18 943 354	107,93	110,94
Összesen	54 622 568	46 604 630	54 682 359	46 059 531	100,11	98,83

^{a)} Nem sűrítve, nem édesítve.

^{b)} Sűrítve vagy édesítve.

Forrás: KSH

10. táblázat: A tejtermékek külkereskedelmi ára Magyarországon

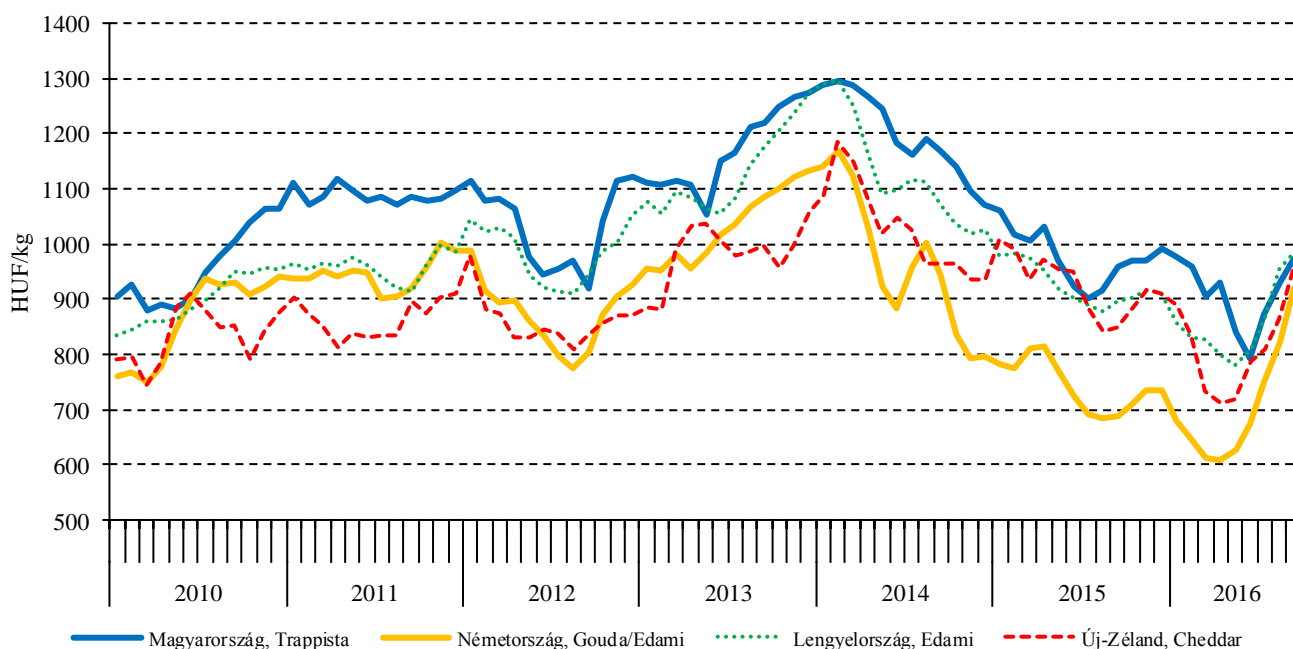
Megnevezés	HUF/kg					
	2015. I-VII.		2016. I-VII.		2016. I-VII./2015. I-VII. (százalék)	
	import	export	import	export	import	export
0401 Tej és tejszín ^{a)}	151,73	93,19	149,80	87,93	98,73	94,35
0402 Tej és tejszín ^{b)}	621,39	837,69	560,91	875,44	90,27	104,51
0403 Kefir, joghurt	306,27	366,79	296,99	350,08	96,97	95,44
0404 Tejsavó	447,86	169,71	411,27	291,13	91,83	171,55
0405 Vaj és vajkrém	1 040,07	876,84	947,61	759,80	91,11	86,65
0406 Sajt és túró	880,01	1 241,36	806,26	1 147,42	91,62	92,43

^{a)} Nem sűrítve, nem édesítve.

^{b)} Sűrítve vagy édesítve.

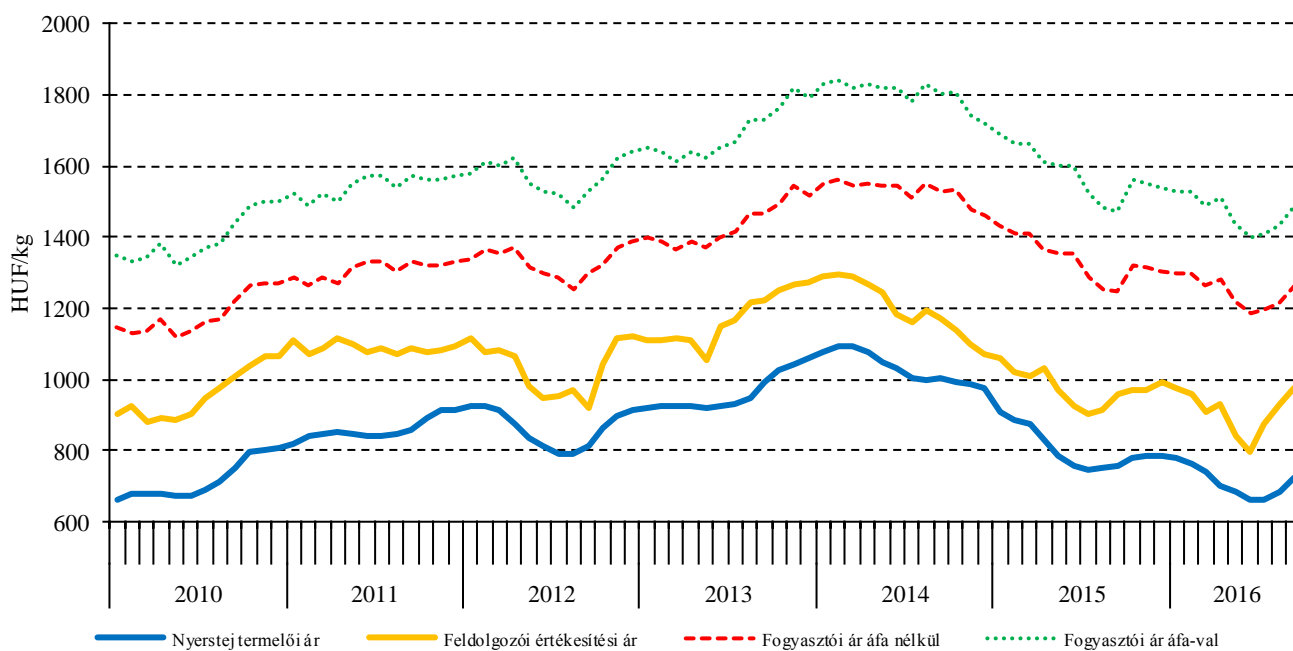
Forrás: KSH

11. ábra: A sajt havi értékesítési ára nemzetközi összehasonlításban (2010-2016)

Forrás: AKI PÁIR, Kempteni árutőzsde – ZMP, Hannoveri árutőzsde – CLAL, GUS-ARR, USDA

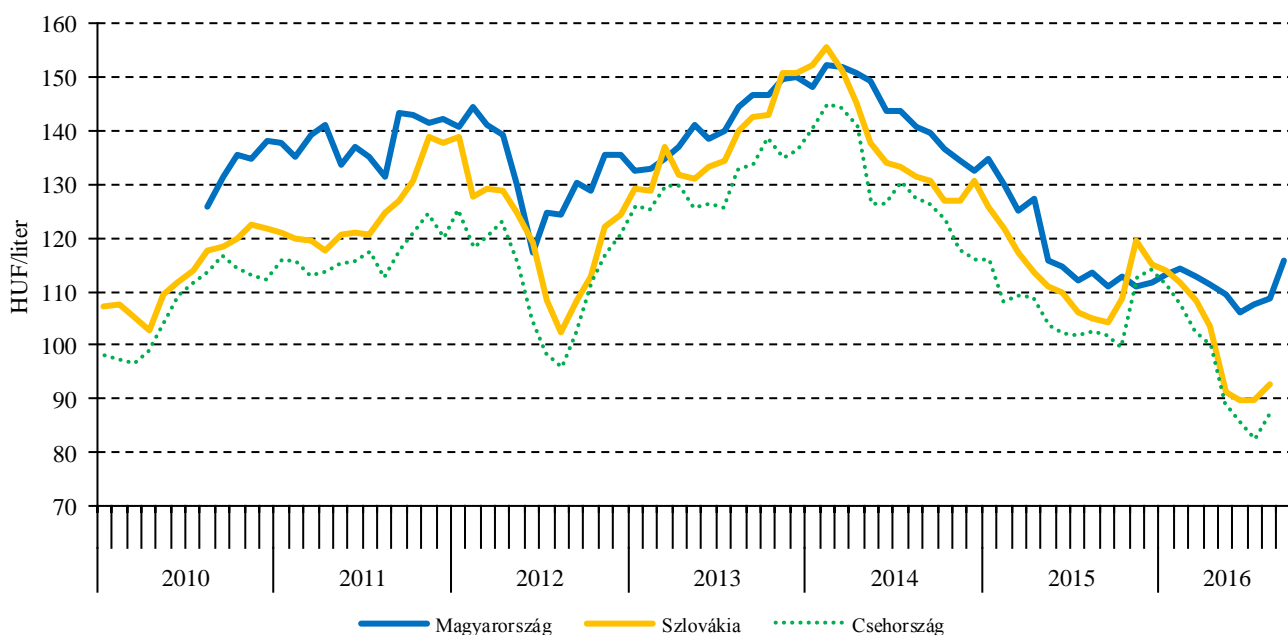
12. ábra: A trappista sajt fázisárainak havi alakulása Magyarországon (2010-2016)

Megjegyzés: A termelői ár 10 kg nyerstej árának felel meg.

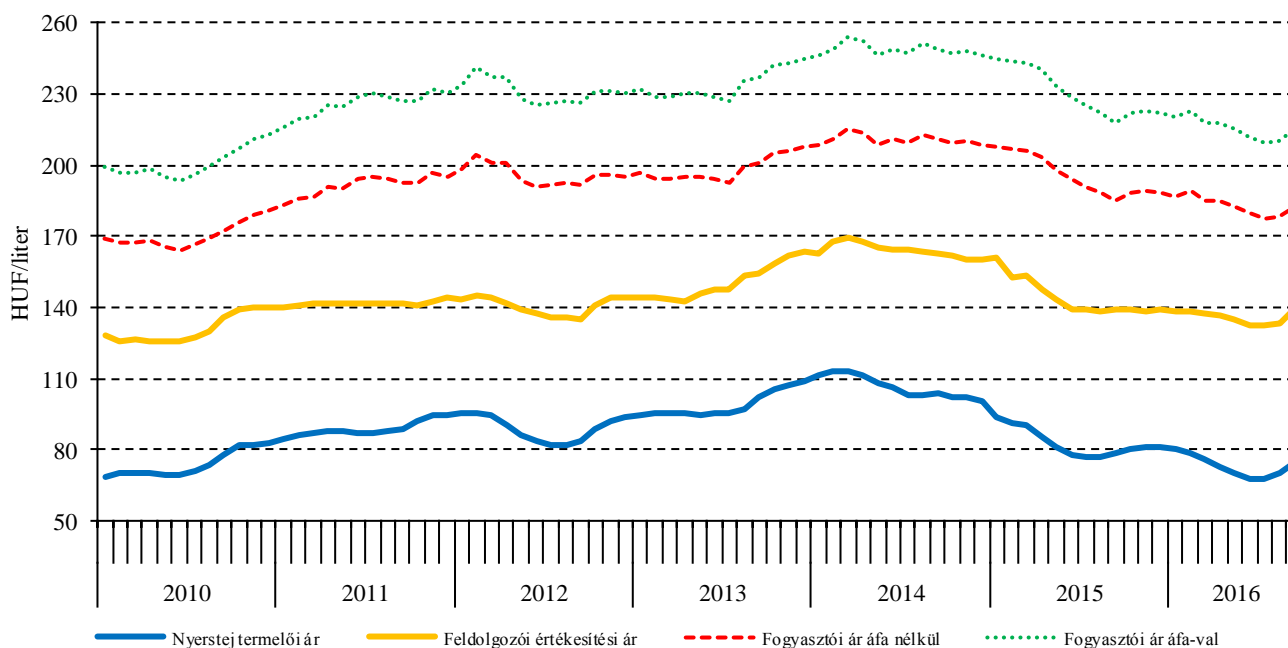
Forrás: AKI PÁIR, KSH

13. ábra: A folyadéktej^{a)} havi értékesítési ára nemzetközi összehasonlításban (2010-2016)

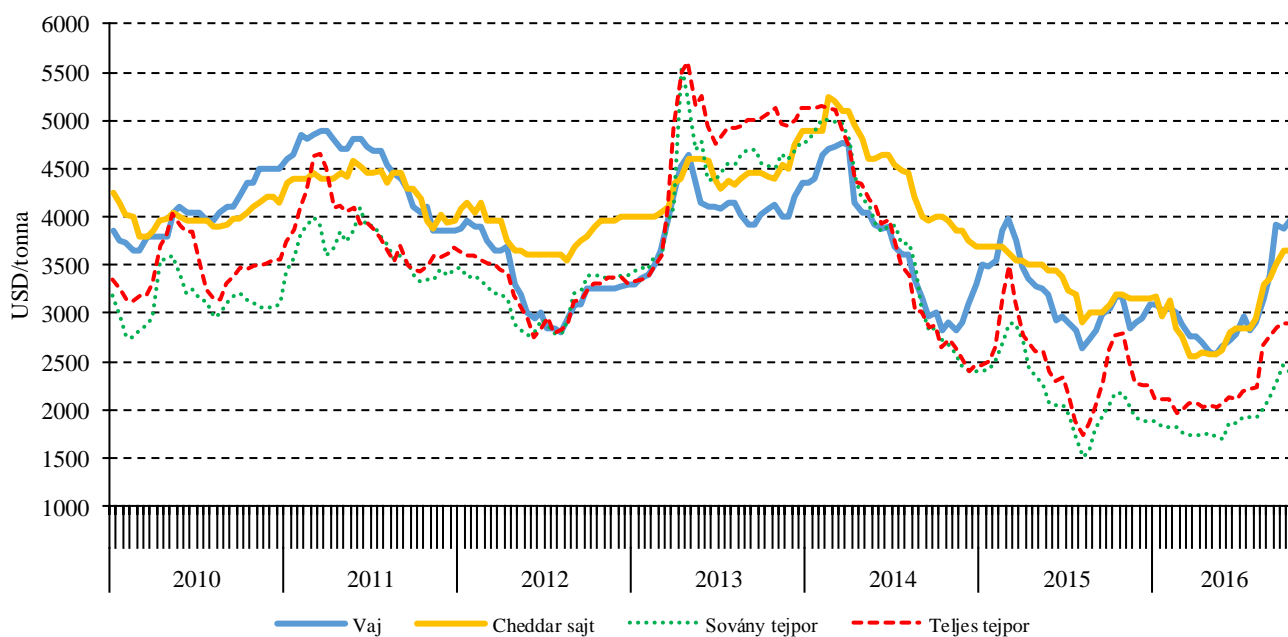
1,5 százalék zsírtartalom dobozos tartós.
 Forrás: AKI PÁIR, PPA ATIS, MZCR

14. ábra: A folyadéktej fázisárainak havi alakulása Magyarországon (2010-2016)

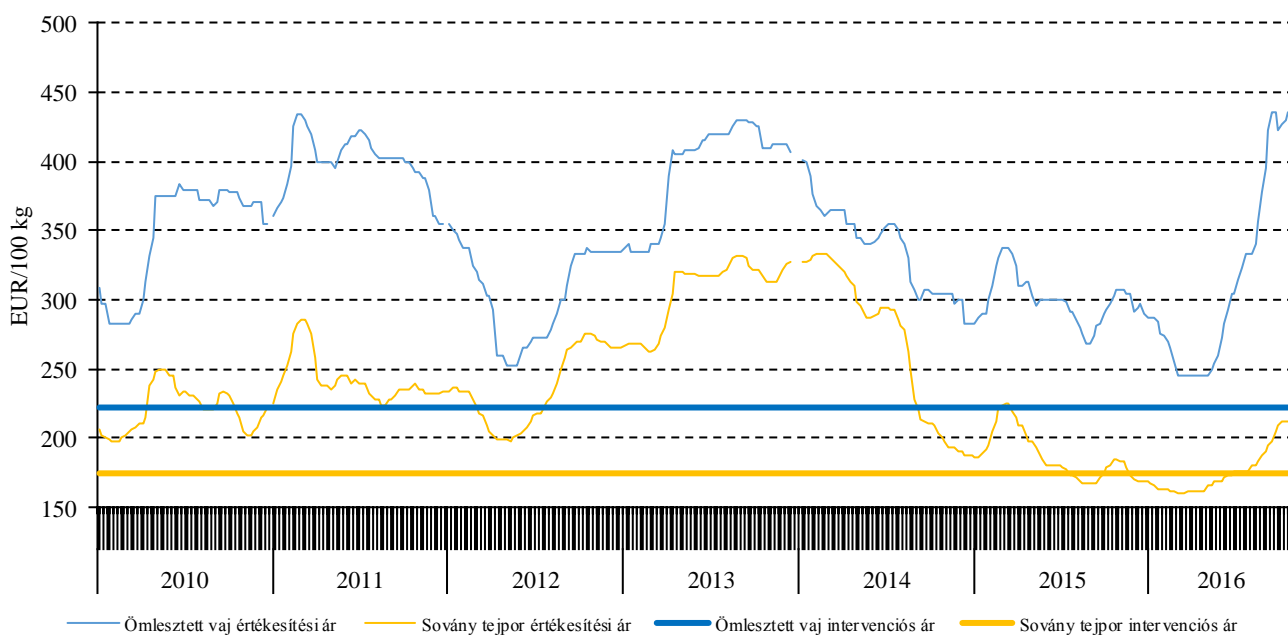
Megjegyzés: A feldolgozó értékesítési ár 2,8 százalék zsírtartalmú dobozos friss tejre, a fogyasztói ár 2,8 százalék zsírtartalmú pasztörözött tejre vonatkozik.
 Forrás: AKI PÁIR, KSH

15. ábra: A tejtermékek kétheti világszármazékosított értékesítési ára (2010-2016)

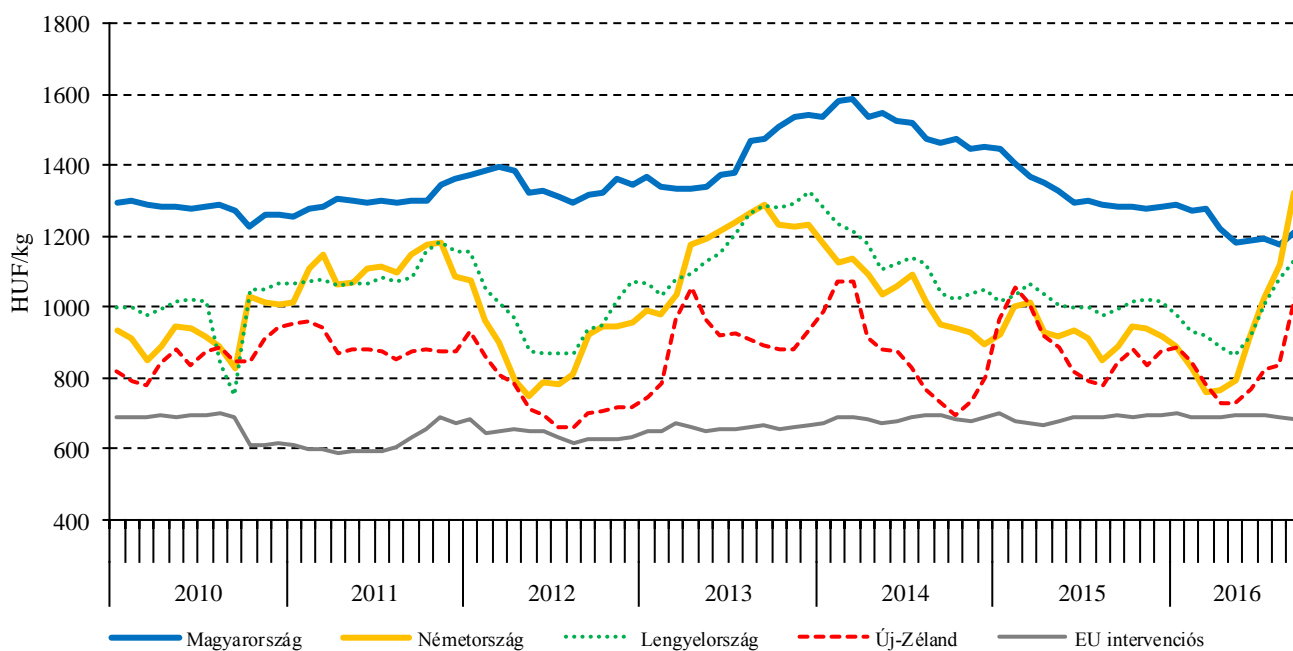
^{a)} FOB Óceánia.
Forrás: USDA

16. ábra: Az ömlesztett vaj és a sovány tejpör heti értékesítési és intervenciósi ára Németországban (2010-2016)

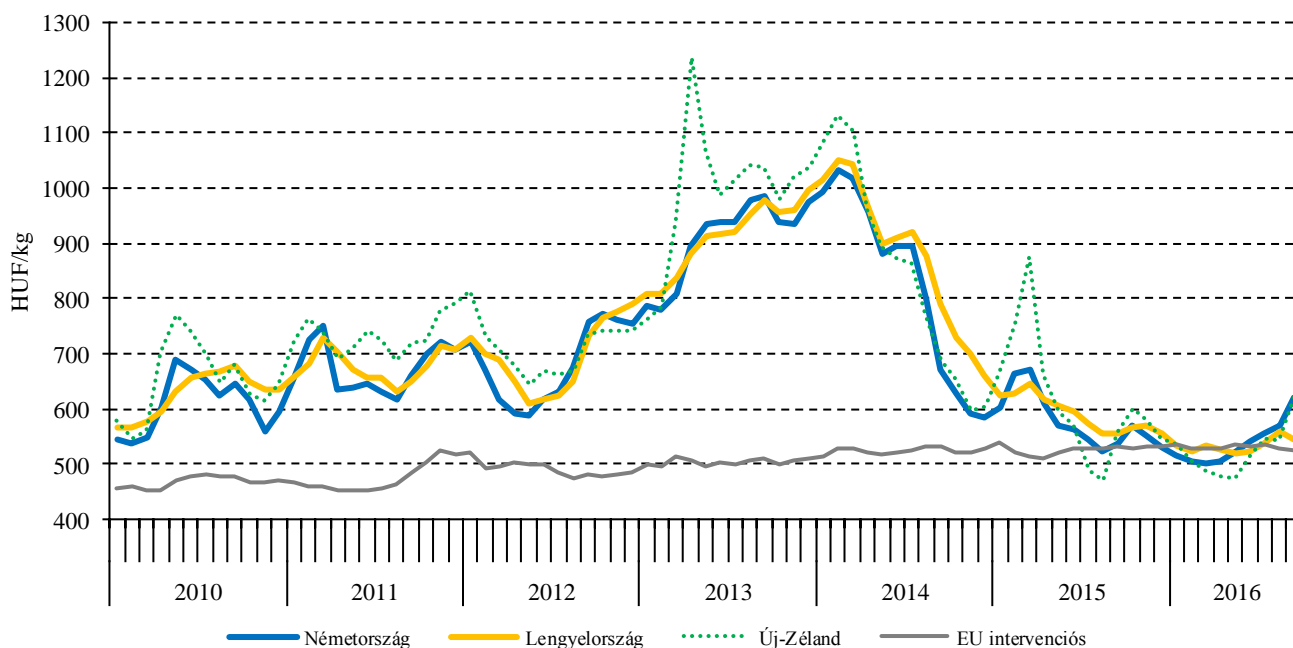
Forrás: Hannoveri árutőzsde, Kempteni árutőzsde, Európai Bizottság

17. ábra: Az ömlesztett vaj^{a)} havi értékesítési ára nemzetközi összehasonlításban (2010-2016)

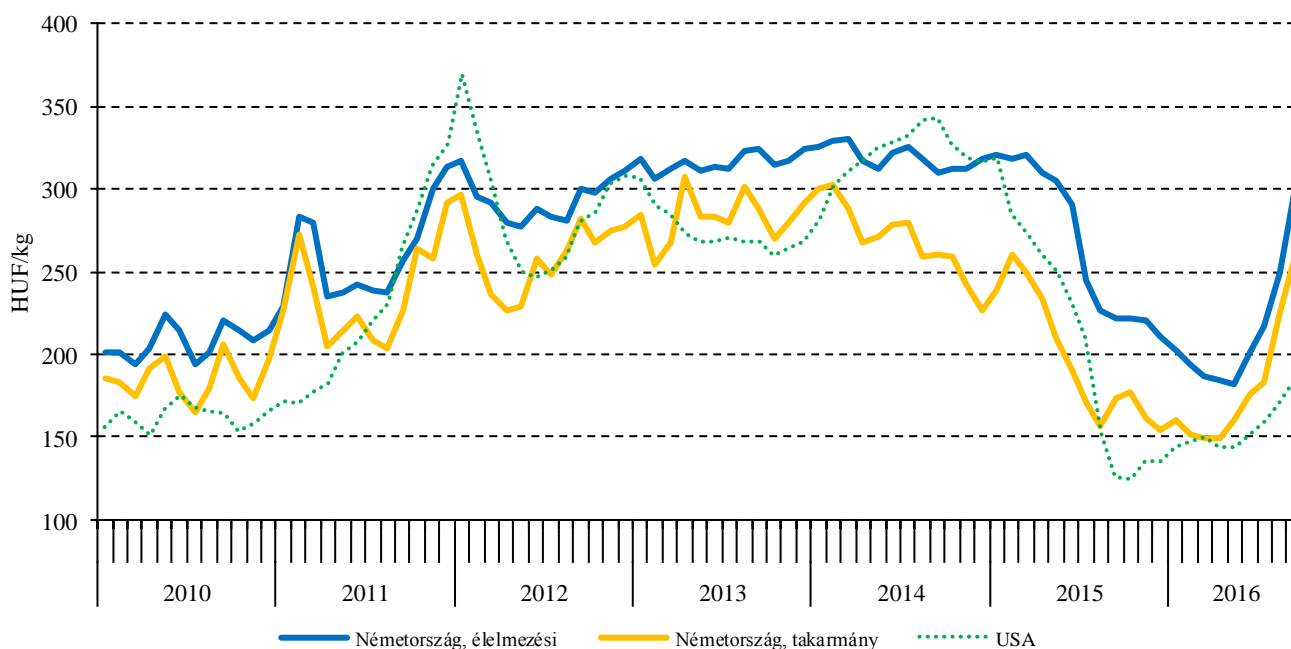
^{a)} Magyarországon az ömlesztett vaj helyett az adagolt vaj árát tüntettük fel.
 Forrás: AKI PÁIR, Hannoveri árutőzsde – CLAL, Európai Bizottság, GUS-ARR, USDA

18. ábra: A sovány tejpör havi értékesítési ára nemzetközi összehasonlításban (2010-2016)

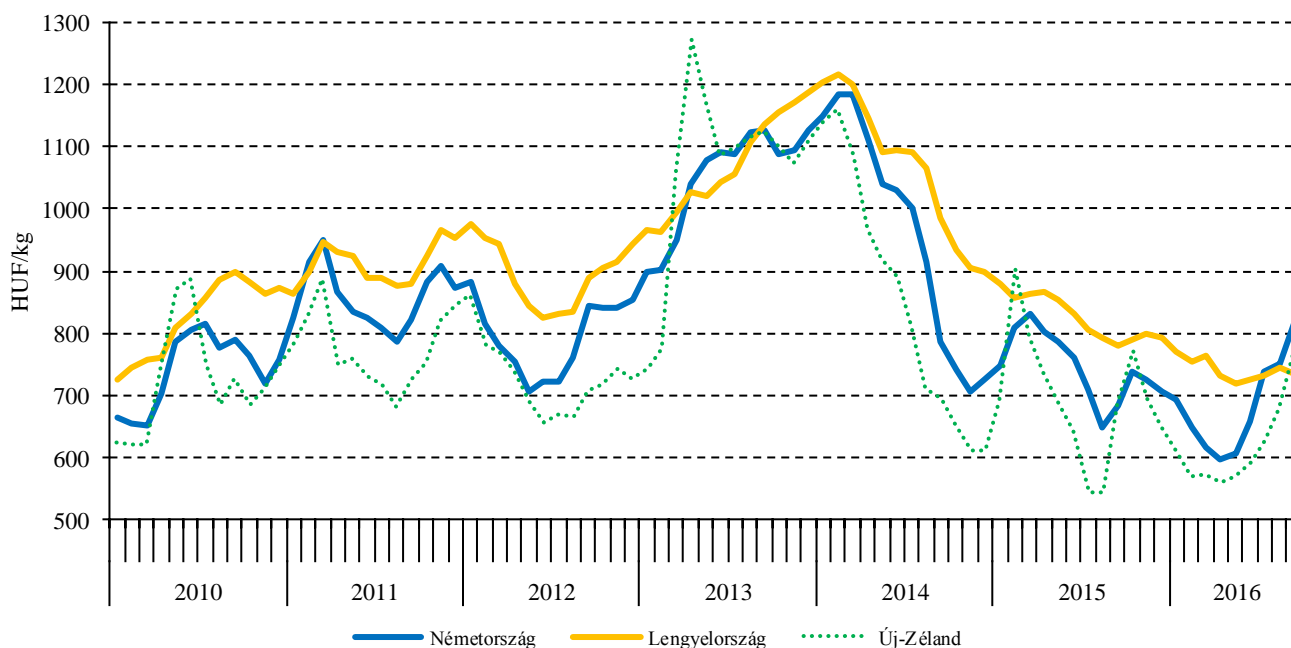
Forrás: ZMP, Kempteni árutőzsde, Európai Bizottság, GUS-ARR, USDA

19. ábra: A tejsavópor havi értékesítési ára nemzetközi összehasonlításban (2010-2016)

Megjegyzés: Az USA-ban az adatok a középső területekre vonatkoznak.
 Forrás: ZMP, Kempteni árutőzsde, USDA

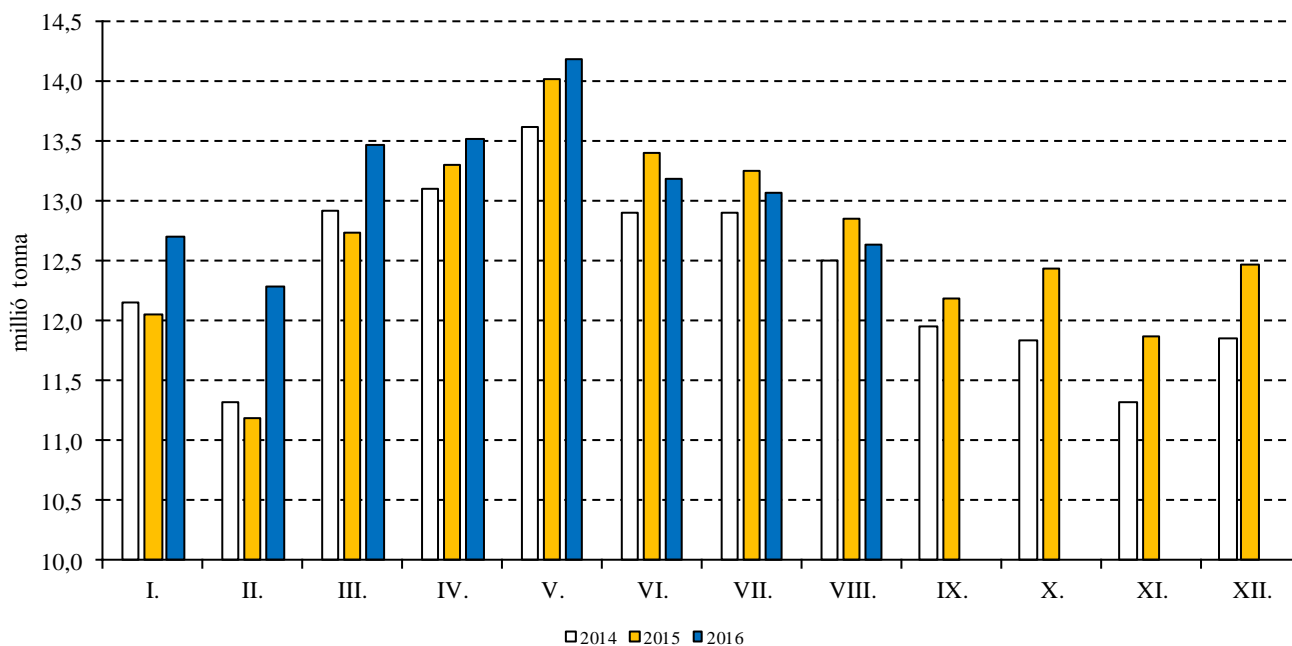
20. ábra: A teljes tejpor havi értékesítési ára nemzetközi összehasonlításban (2010-2016)

Forrás: ZMP, Kempteni árutőzsde, IERIGZ – PIB, USDA

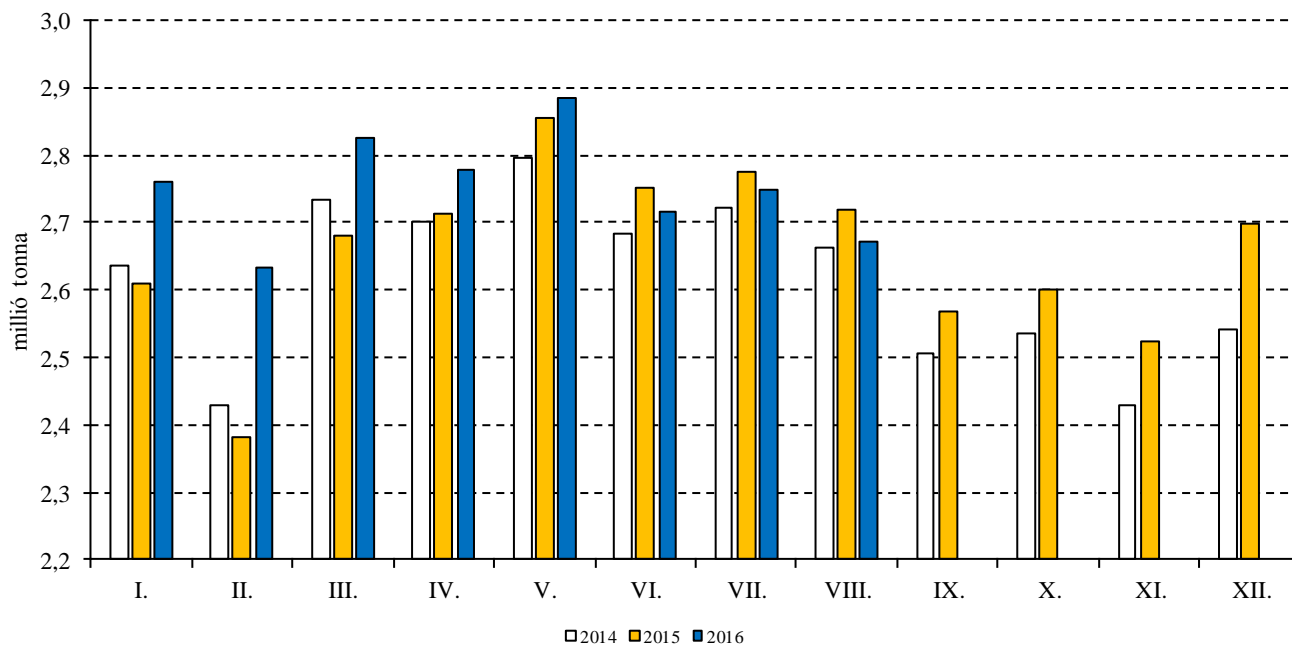
Tejfelvásárlás

21. ábra: Az Európai Unióban felvásárolt nyerstej havi mennyisége (2014-2016)

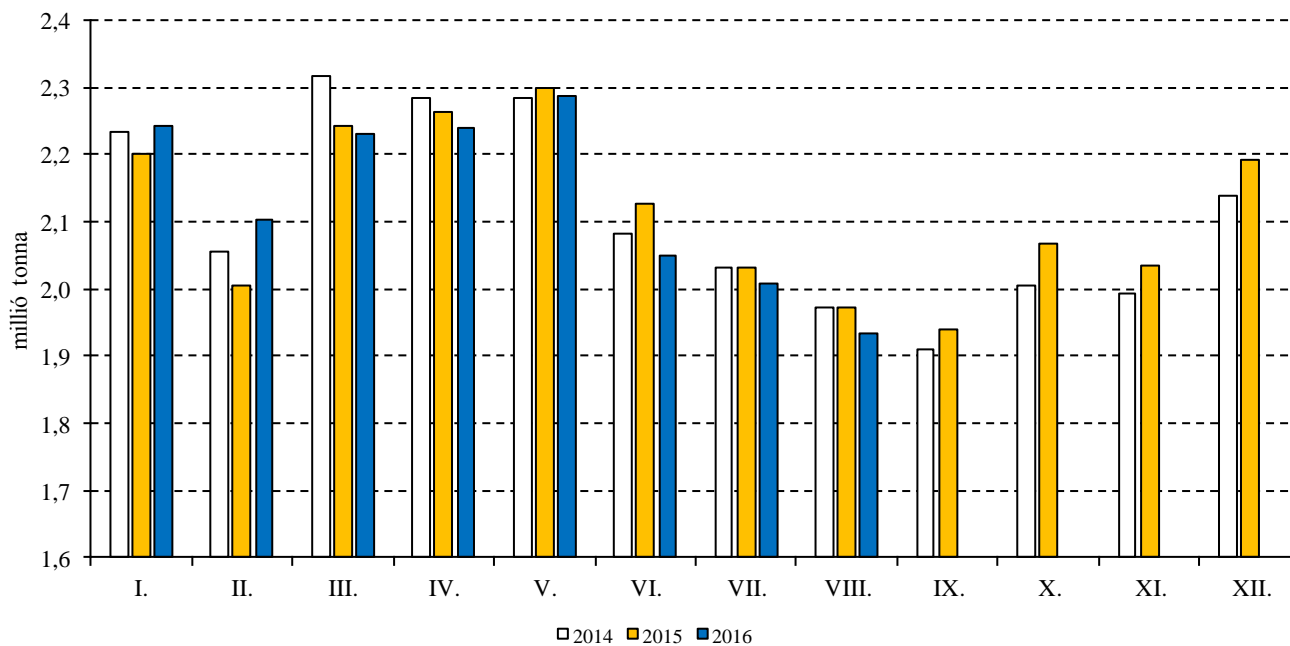
Forrás: Eurostat

22. ábra: A Németországban felvásárolt nyerstej havi mennyisége (2014-2016)

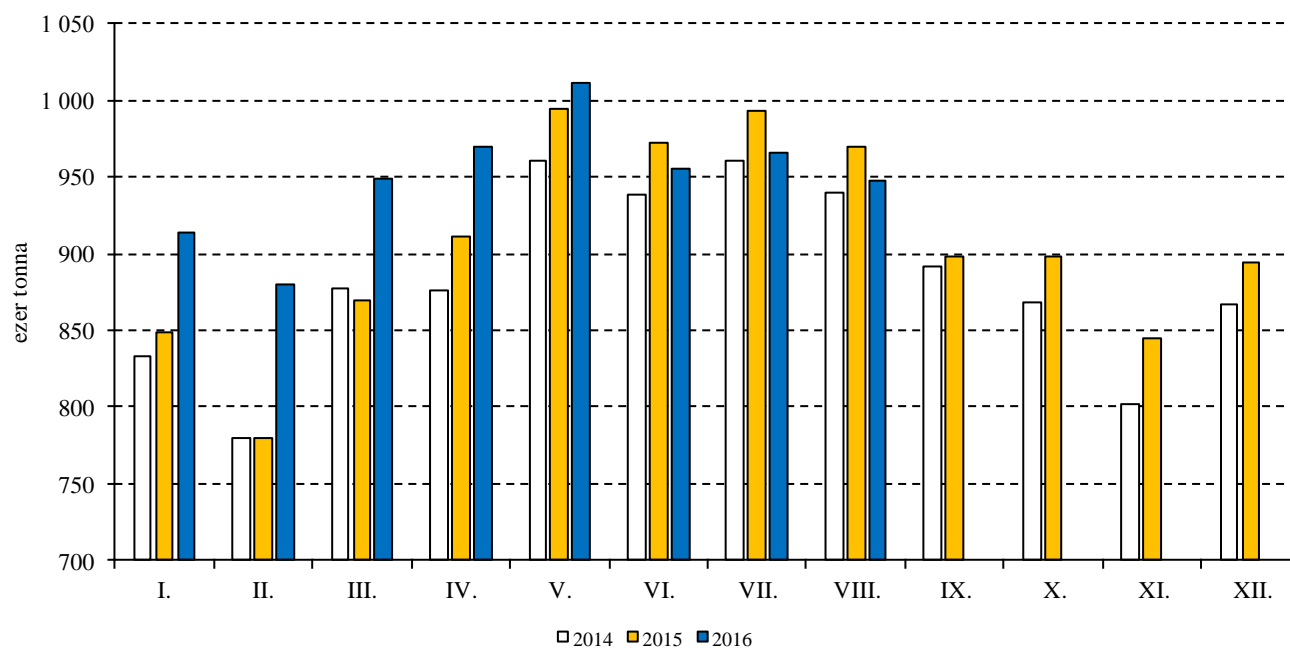
Forrás: Eurostat

23. ábra: A Franciaországban felvásárolt nyerstej havi mennyisége (2014-2016)

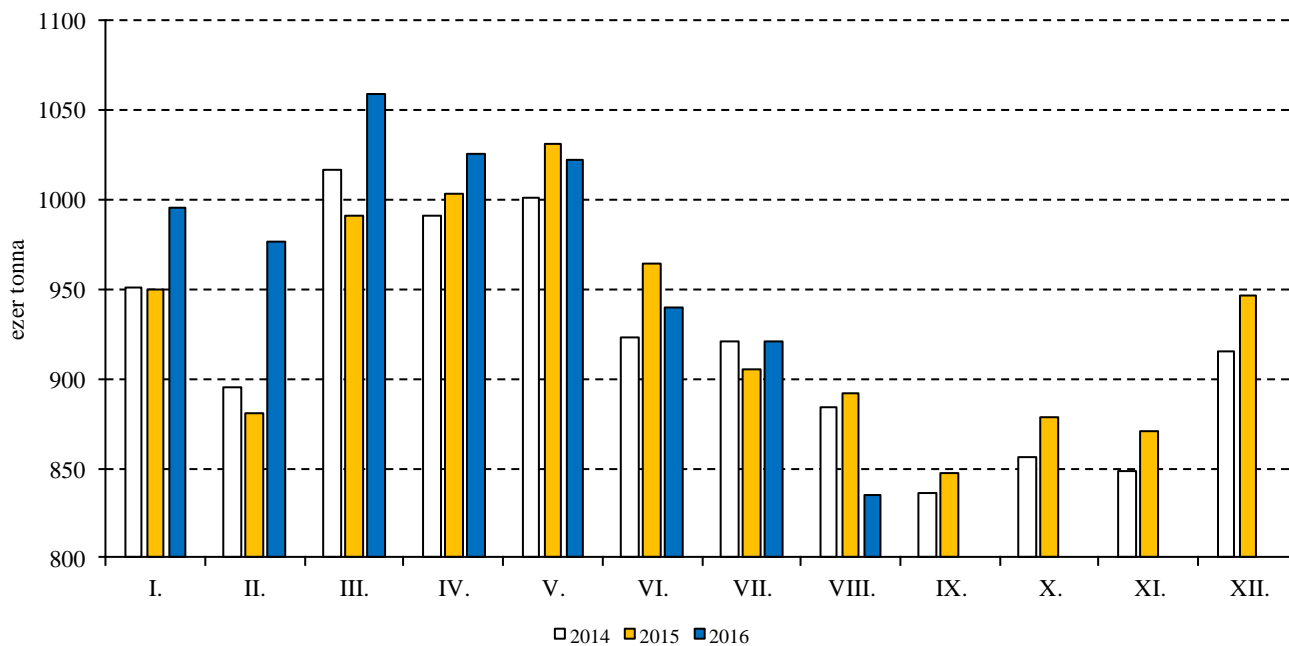
Forrás: Eurostat

24. ábra: A Lengyelországban felvásárolt nyerstej havi mennyisége (2014-2016)

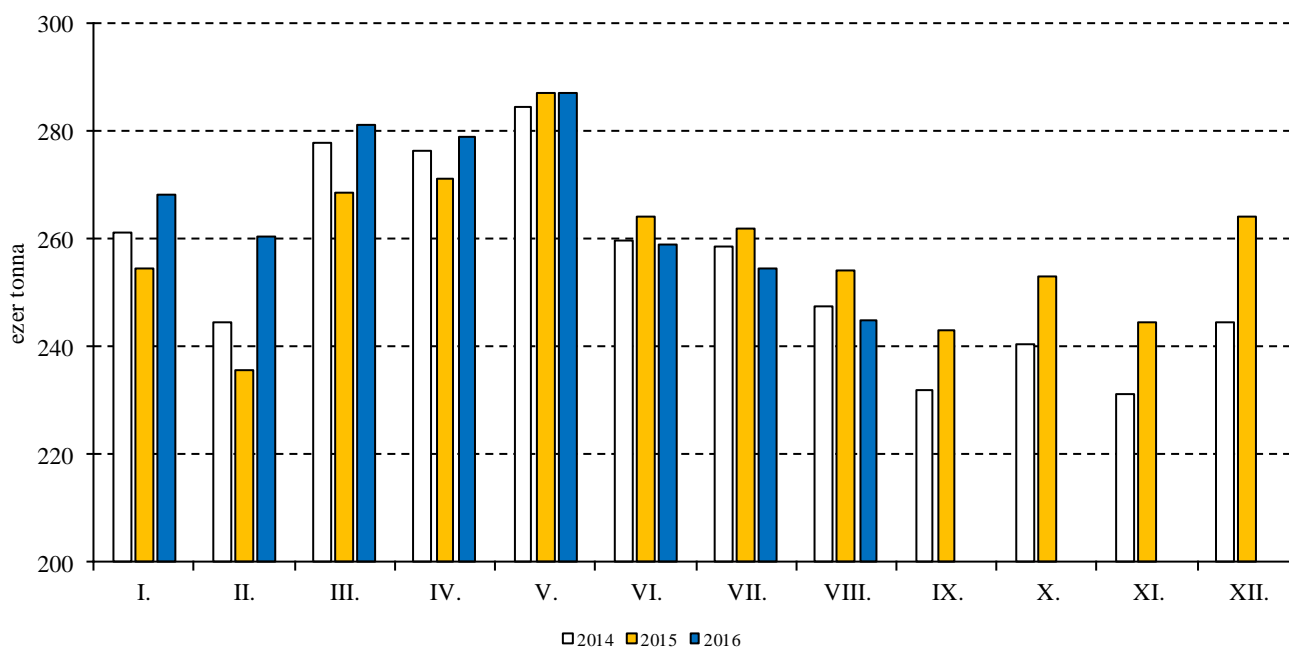
Forrás: GUS

25. ábra: Az Olaszországban felvásárolt nyerstej havi mennyisége (2014-2016)

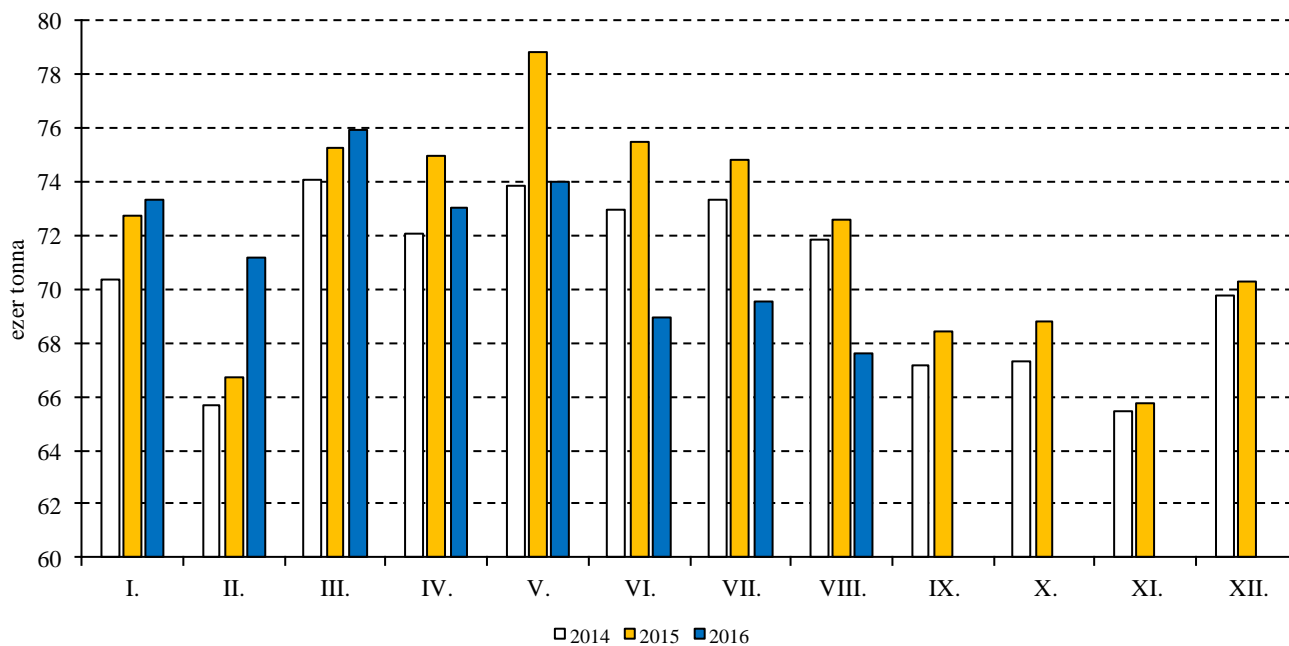
Forrás: AGEA-CLAL

26. ábra: Az Ausztriában felvásárolt nyerstej havi mennyisége (2014-2016)

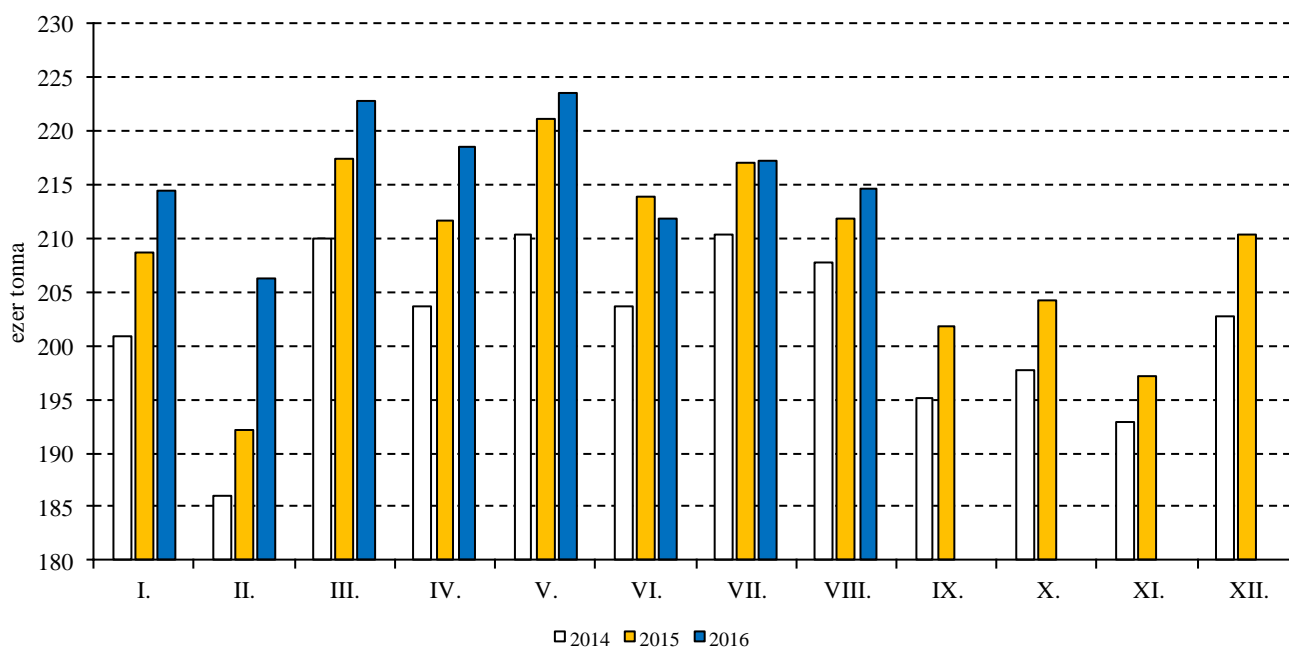
Forrás: AMA

27. ábra: A Szlovákiában felvásárolt nyerstej havi mennyisége (2014-2016)

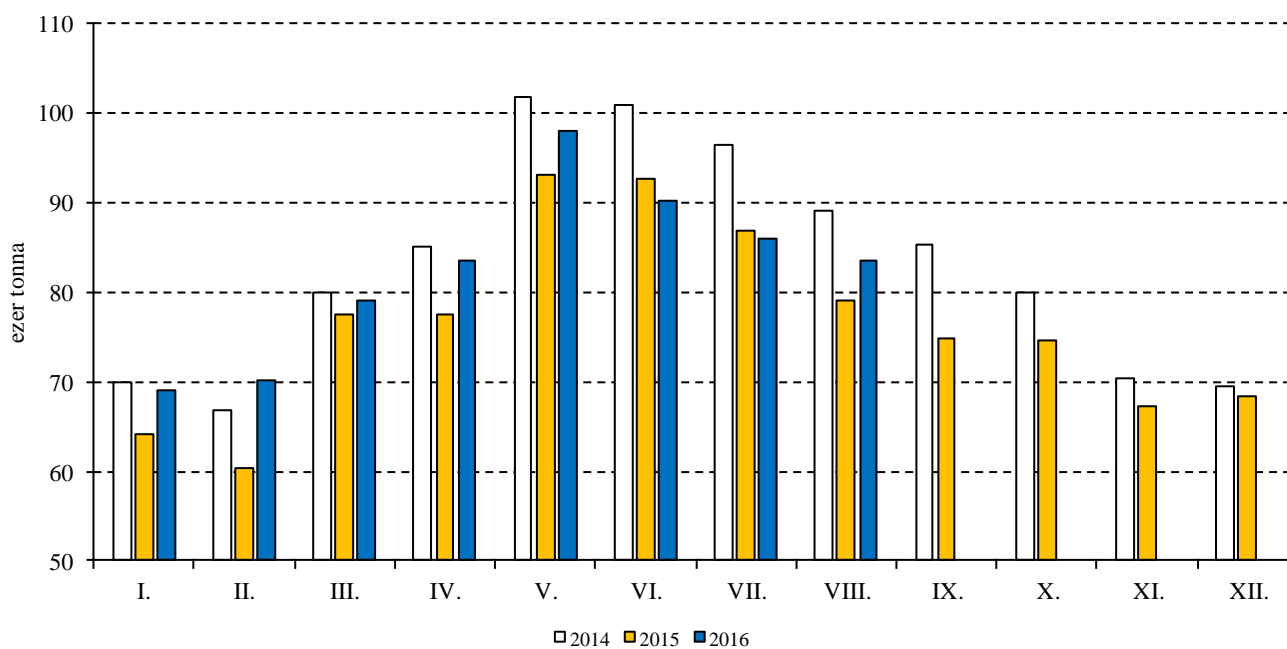
Forrás: APA

28. ábra: A Csehországban felvásárolt nyerstej havi mennyisége (2014-2016)

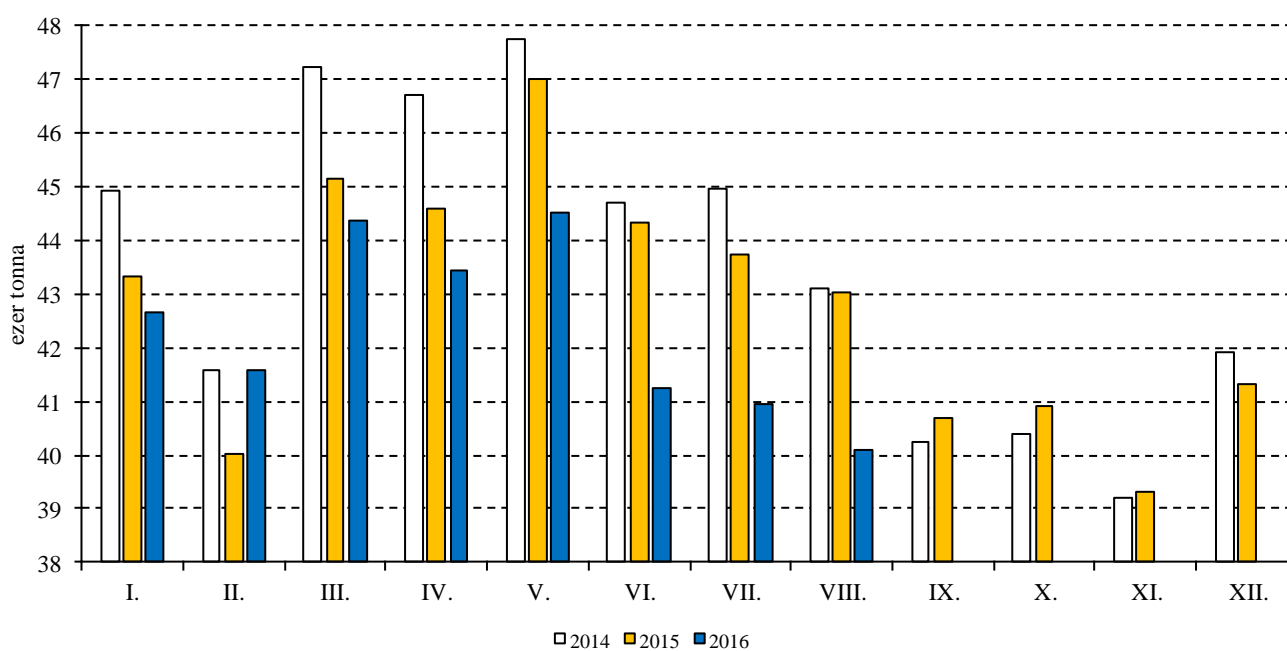
Forrás: MZCR

29. ábra: A Romániában felvásárolt nyerstej havi mennyisége (2014-2016)

Forrás: INSSE

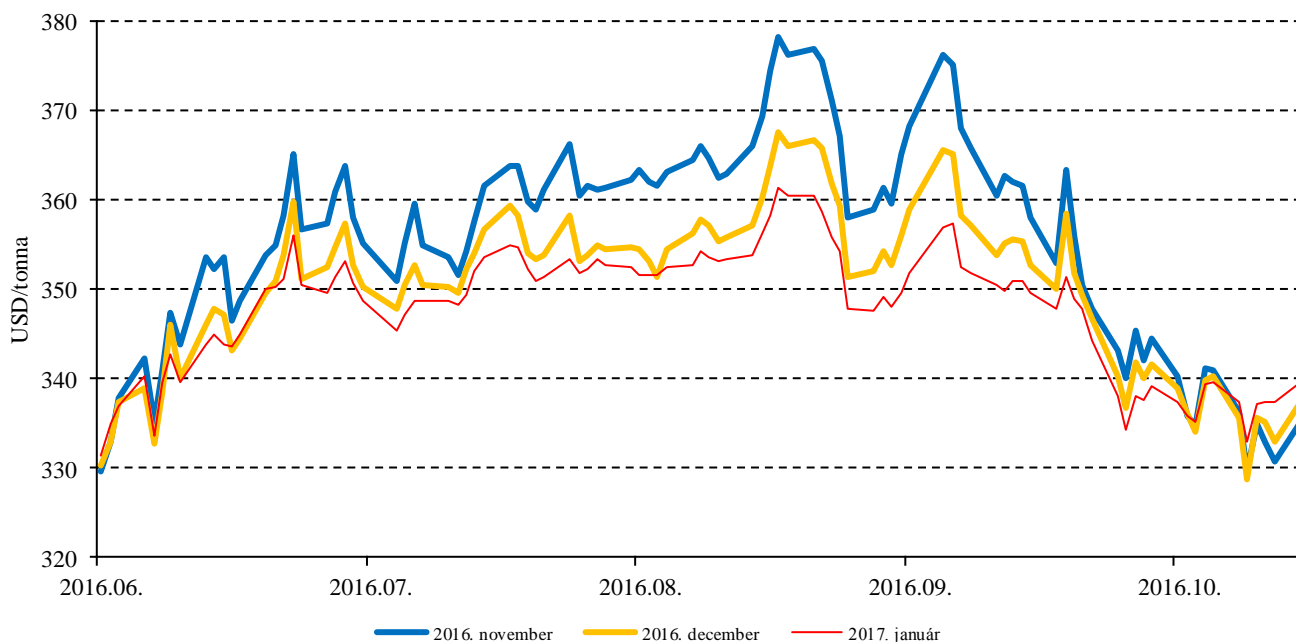
30. ábra: A Horvátországban felvásárolt nyerstej havi mennyisége (2014-2016)

Forrás: DZS

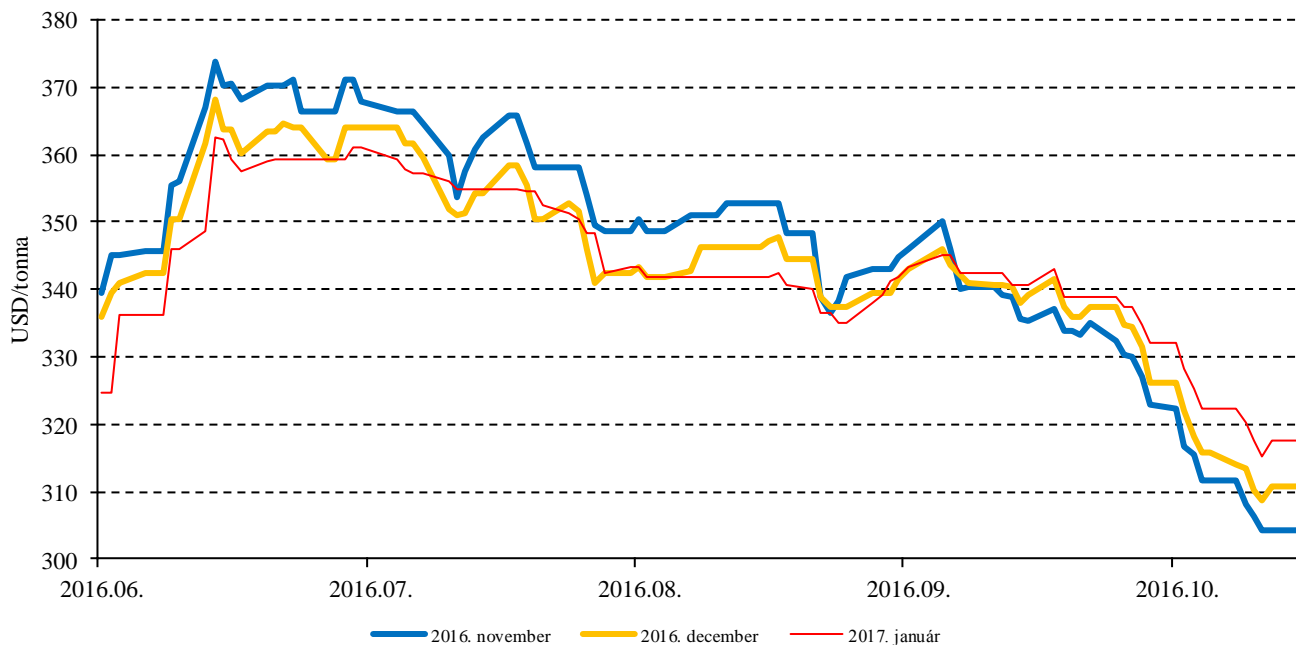
Határidős jegyzések

31. ábra: A III. árkategóriájú nyerstej^{a)} napi jegyzése a chicagói árutőzsdén (2016)

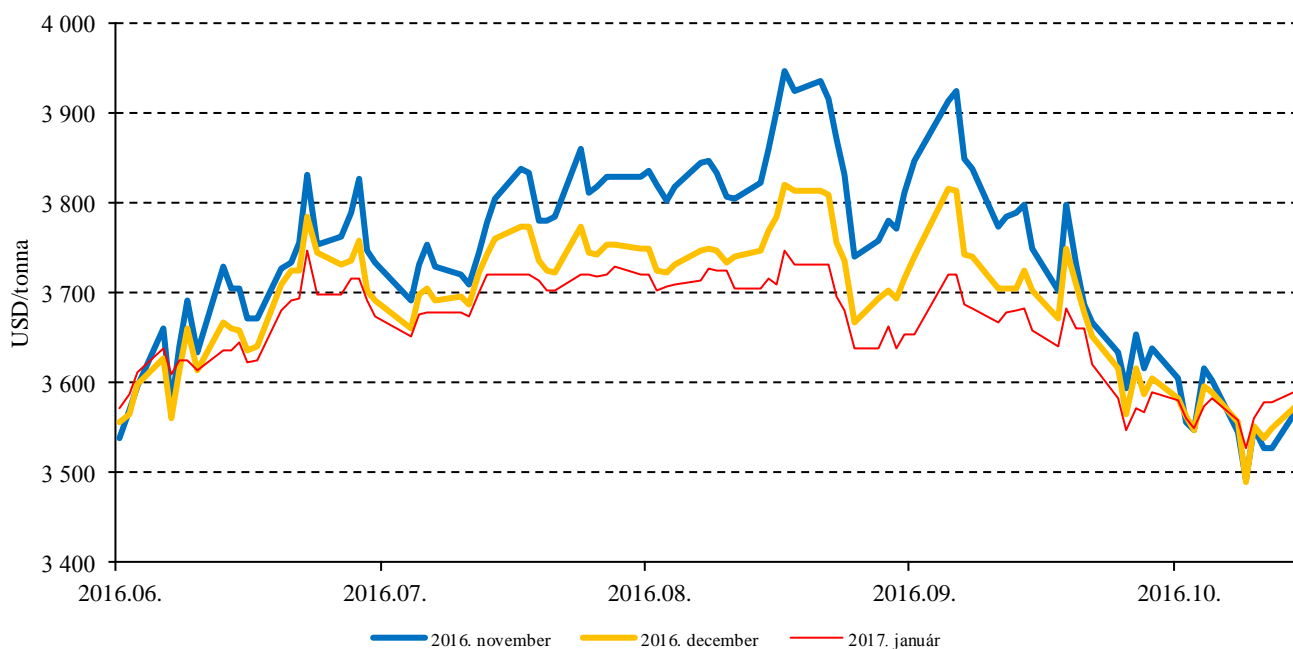
^{a)} A kemény sajtok előállításához felhasznált nyerstej.
 Forrás: CME Group – Chicago Board of Trade

32. ábra: A IV. árkategóriájú nyerstej^{a)} napi jegyzése a chicagói árutőzsdén (2016)

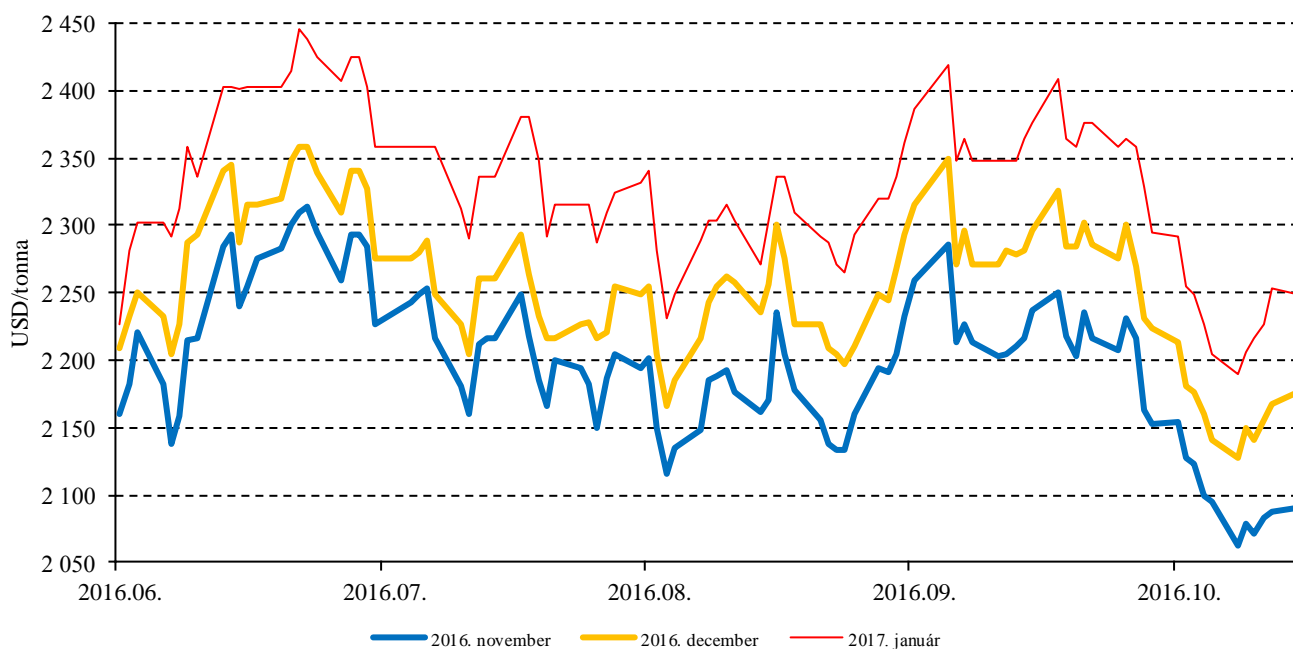
^{a)} A vaj és a tejpor előállításához felhasznált nyerstej.
 Forrás: CME Group – Chicago Board of Trade

33. ábra: A sajt napi jegyzése a chicagói árutőzsdén (2016)

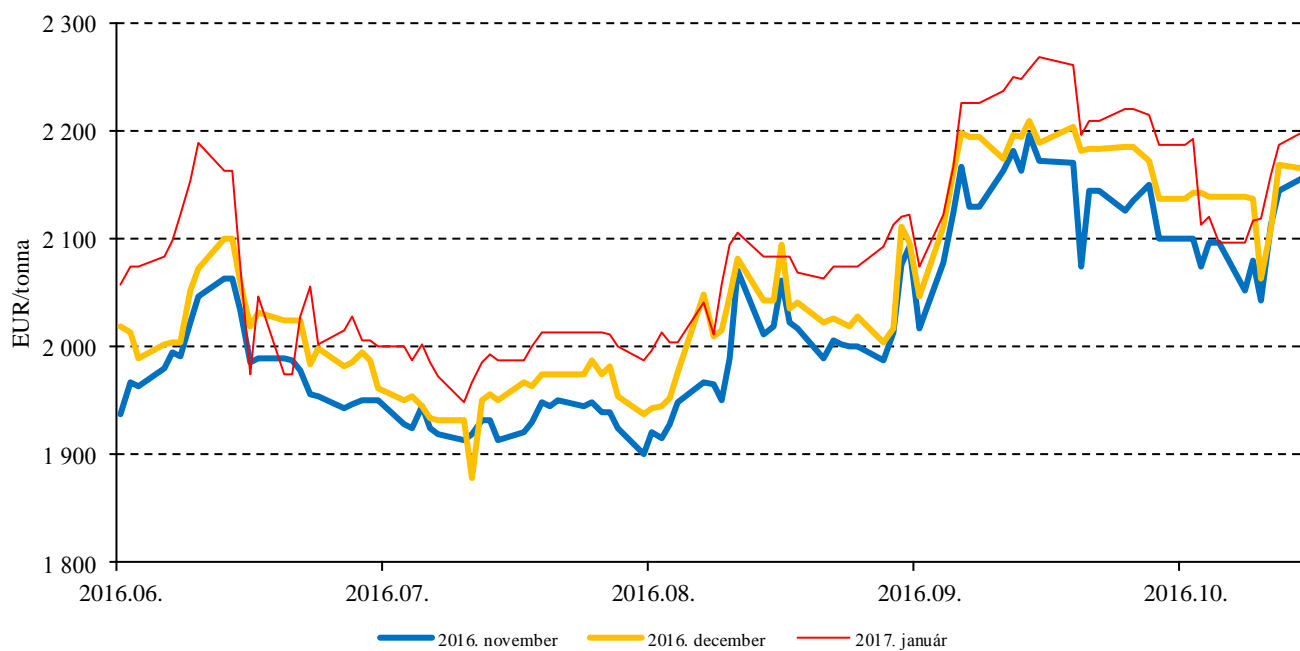
Forrás: CME Group – Chicago Board of Trade

34. ábra: A sovány tejpor napi jegyzése a chicagói árutőzsdén (2016)

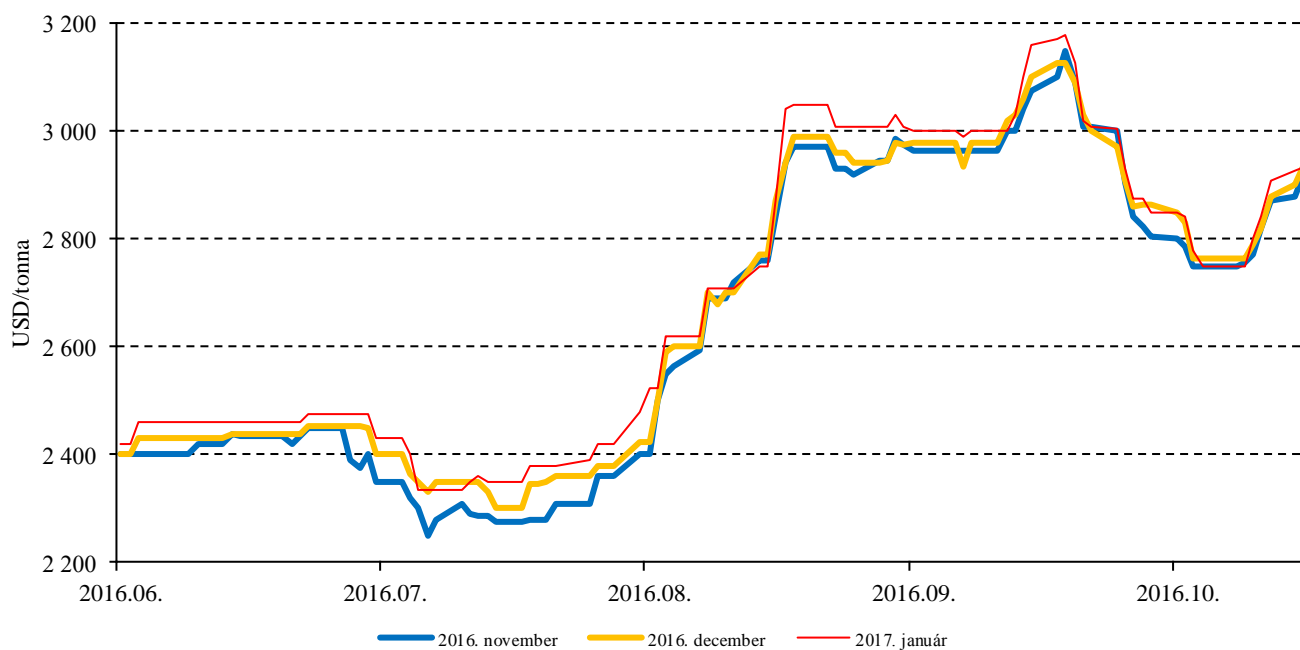
Forrás: CME Group – Chicago Board of Trade

35. ábra: A sovány tejpor napi jegyzése a lipcei árutőzsdén (2016)

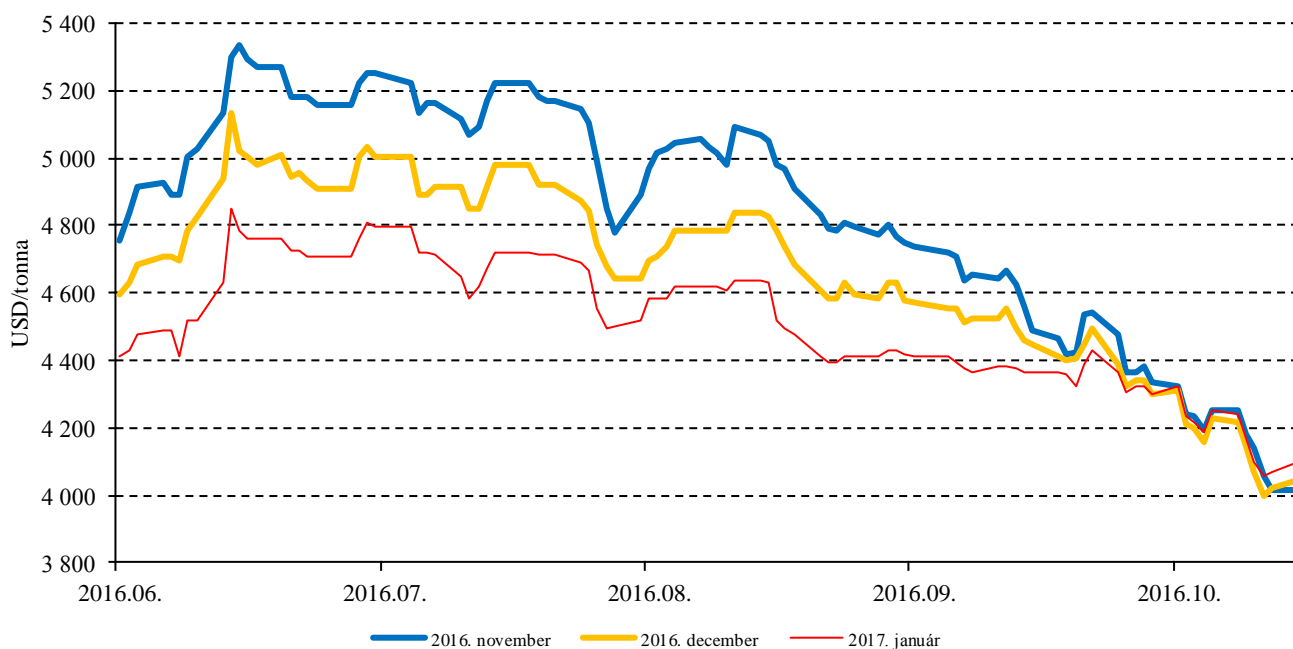
Forrás: European Energy Exchange

36. ábra: A teljes tejpor napi jegyzése az új-zélandi árutőzsdén (2016)

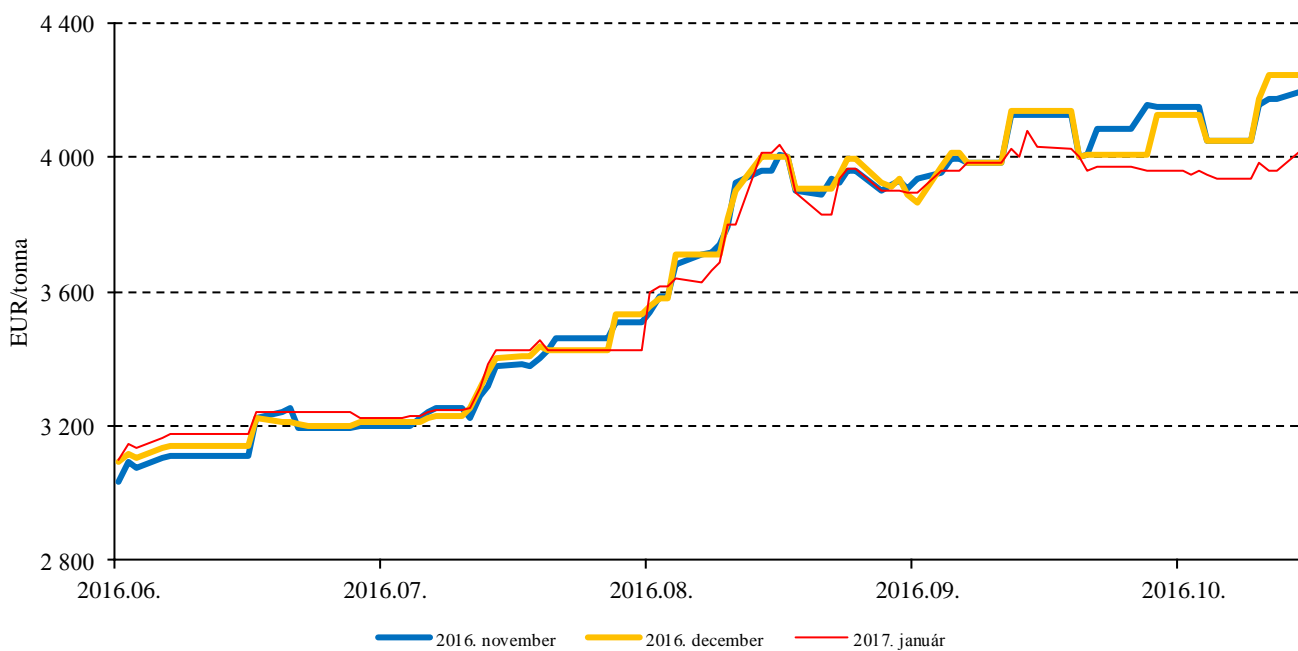
Forrás: NZX

37. ábra: A vaj napi jegyzése a chicagói árutőzsdén (2016)

Forrás: CME Group – Chicago Board of Trade

38. ábra: A vaj napi jegyzése a lipcsei árutőzsdén (2016)

Forrás: European Energy Exchange

Nemzetközi előrevetítések

11. táblázat: Az Európai Unió tejpiaca (2012-2017)

	2012	2013	2014	2015 ^{a)}	2016 ^{b)}	2017 ^{b)}	2016/2015 (százalék)	2017/2016 (százalék)
Tejhasznú tehénállomány (millió egyed)	23,04	23,26	23,32	23,36	23,09	22,75	98,83	98,53
EU-15	17,55	17,82	17,94	18,15	18,06	17,89	99,50	99,10
EU-13	5,49	5,44	5,38	5,22	5,04	4,86	96,50	96,50
Tejhozam (kg/tejhasznú tehén)	6 496	6 489	6 739	6 859	6 984	7 108	101,82	101,77
EU-15	7 082	7 040	7 275	7 356	7 442	7 530	101,17	101,17
EU-13	4 621	4 684	4 951	5 130	5 341	5 554	104,11	104,00
Tejtermelés (millió tonna)	152,73	153,94	159,77	162,89	163,88	164,24	100,61	100,22
EU-15	124,53	125,65	130,74	133,73	134,62	134,97	100,66	100,26
EU-13	28,19	28,29	29,03	29,15	29,26	29,27	100,38	100,04

^{a)} Becslés.

^{b)} Előrevetítés.

Forrás: Európai Bizottság

12. táblázat: A világ tehéntejtermelése (2011-2016)

	2011	2012	2013	2014	2015 ^{a)}	2016 ^{b)}	2015/2014 (százalék)	2016/2015 (százalék)
Európai Unió	138 220	139 000	140 100	146 500	149 600	151 600	102,12	101,34
Egyesült Államok	89 020	91 010	91 277	93 485	94 620	96 343	101,21	101,82
India	53 500	55 500	57 500	60 500	64 000	68 000	105,79	106,25
Kína	30 700	32 600	34 300	37 250	37 550	38 000	100,81	101,20
Oroszország	31 646	31 831	30 529	30 499	30 550	30 085	100,17	98,48
Brazília	22 449	23 008	24 259	25 489	26 300	27 100	103,18	103,04
Új-Zéland	18 965	20 567	20 200	21 893	21 582	21 150	98,58	98,00
Mexikó	11 046	11 274	11 294	11 464	11 736	11 934	102,37	101,69
Ukrajna	10 804	11 080	11 189	11 152	10 700	10 100	95,95	94,39
Argentína	11 470	11 679	11 519	11 326	11 552	10 000	102,00	86,57
Ausztrália	9 568	9 811	9 400	9 700	9 800	9 700	101,03	98,98
Kanada	8 400	8 614	8 443	8 437	8 682	8 685	102,90	100,03
Japán	7 474	7 631	7 508	7 334	7 375	7 340	100,56	99,53
Egyéb	8 741	9 243	9 103	9 300	9 642	9 770	103,68	101,33
Összesen	452 003	462 848	466 621	484 329	493 689	499 807	101,93	101,24

^{a)} Becslés.

^{b)} Előrevetítés.

Forrás: USDA

